

DOMOVINA

Upravništvo „Domovina“ v Ljubljani, Prešernova ulica 54
Uredništvo „Domovina“, Miklošičeva cesta 16, Telefon 72

Izhaja vsak petek.

Karotina za tuzemstvo: četrtletno 7-30 Din, polletno 13 Din, celoletno 26 Din; za tuzemstvo: četrtletno 12 Din, polletno 24 Din, celoletno 48 Din. — Račun poštna kraljica, podružnice v Ljubljani, št. 10.711.

Naše naloge v jeseni

Preko poletja je politično delo počivalo. Volitve v Zbornico za trgovino, obrt in industrijo so ta mir nekoliko razburkale. Danes imamo o izidu že toliko pregleda, da se vé, da nismo samo delali, ampak da je bil delu naklonjen tudi velik uspeh.

Zadoščenje, da se niso dali ne trgovci in ne obrtniki zvižajno ujeti od združenih klerikalcev in radičevcev, nas še bolj utrjuje v volji, da se borimo naprej. Jasno se vidi, da z vztrajnim in doslednim delom polagoma napredujemo.

Zdaj na jesen bomo morali vse organizacije, kjer naši ljudje sodelujejo, dobro pregledati, njihovo delo poživeti in pripraviti za zimo. To velja predvsem za **politične organizacije**. Krajevne organizacije in poverjenišva naj imajo seje in sestanke ter stavijo nasvete centrali, razen tega pa naj se krepko posvetijo domačim vprašanjem (občini, cestnemu odboru, obrambi proti krivičnemu obdavčenju itd.).

Obenem naj naše organizacije širijo naše časopise. «Domovina» je od kraljevske vlade, dasi je vlada v nasprotnih rokah, dobila sijajno zadoščenje. Minister ver, ki je eden najzmernejših radikalnih politikov, je škofovo postopanje proti «Domovini» označil za protustavno in izjavil obžalovanje, da ga še ne more kaznovati. Naznanil pa ga je papežu. Škofovo glasilo se iz tega norčuje, češ, kaj briga vlada škofa. Škof in njegovi poznajo vlado samo, kadar jih brani, kadar je treba rubiti za župniške palače, kadar je treba

rubiti za bero, kaj ne? Država je dobra, da plača škofa, sicer pa je ta noče poznati.

Prišel bo pa čas, ko se bodo te razmere spremenile. Za enkrat odgovarjajo politični duhovniki, da si iz ministrove obsodbe ne storé ničesar, naše ljudstvo pa odgovarja, da ne uvažuje krivičnih duhovniških obsodb s prižnic in iz spovednic. Kar duhovniki v tem oziru govore proti «Domovini», ne priznamo, da delajo v imenu Boga, temveč morda v imenu zlega duha. Širili bomo torej našo «Domovino» naprej.

Pregledali pa bomo tudi prosvetne in gospodarske organizacije, da bodo krepkejše delale. Ali kulturna društva v Vašem kraju živahno delujejo? Ali imate knjižnico? Kaj pa tamburaši, pevci? Kako bo to zimo s predstavami? Kako je z domačim zadružništvom? Ali ni morda potrebna kakšna nova kreditna organizacija za manjš imovite sloje, kakšna proizvodjalna, strojna električna zadruga itd.?

Vse to se bo obravnavalo na sestankih naših organizacij, ki jim ni naloga izpodkopavati vero in ugled duhovnikov, ampak s samostojnim treznim preišljanjem voditi ljudstvo do napredka.

Jaz sem se tekom poletnega presledka tudi toliko opomogel, da sem že nekaj časa zopet v bitki in upam še zdržati. Storil bom svojo dolžnost in vabim vse dobro misleče, da vsi skupaj to jesen in zimo krepko delujemo za napredek naše domovine.

Narodni poslanec **dr. Gregor Žerjav**.

INDUSTRIJSKI ODSEK.

I. kategorija.

Izvoljeni so člani: Rihard Skubec, ravnatelj TPD v Ljubljani; Anton Krejči, tovarniški ravnatelj v Rušah pri Mariboru; Avgust Westen, industrijec v Celju; Avgust Protnik, podpredsednik KID v Ljubljani; **namestniki**: Mirko Gorišek, tovarniški ravnatelj v Rušah; inž. Anton Klinar, upravni svetnik TPD v Ljubljani; Josip Rosenberg, industrijec v Mariboru; Peter Kozina, tovarnar v Ljubljani.

V manjšini sta ostala kandidat Jelačin-Ogrinove skupine tovarnar Anton Rojina in njegov namestnik Mihael Rožanc, tiskarniški ravnatelj. Prodrla je oficijelna lista Zveze industrijcev.

II. kategorija.

Izvoljeni so člani: Dragotin Hribar, tovarnar in predsednik Zveze industrijcev v Ljubljani; Josip Lenarčič, tovarnar na Verdu pri Vrhniki; Konrad Golobranc, stavbenik v Celju; Geza Hartner, lastnik paromlina v Murški Soboti; **namestniki**: Anton Kaffez, industrijec v Kočevju; inž. Milan Šuklje, upravni svetnik Stavbne družbe v Ljubljani; Fran Vehovar, lesni industrijec v Celju; Rupert Pivec, ravnatelj delniške družbe «Kristal» v Mariboru.

V manjšini sta ostala dva kandidata Zveze industrijcev tovarniški ravnatelj inž. Oskar Dračar in industrijec dr. Radoslav Pipuš. Zmagala sta dva kandidata Zveze in dva Jelačin-Ogrinove skupine.

III. kategorija.

Izvoljeni so člani: Franc Bonač, tovarnar v Ljubljani; Julij Glaser, stavbenik v Ljubljani; Fran Lahovnik, predsednik upravnega sveta lesne industrijske družbe «Korotan» v Prevaljah; Peter Kozina, tovarnar v Trzinu; **namestniki**: Fran Ravnikar, industrijec v Ljubljani; Hinko Pogačnik, tovarnar v Rušah, Vinko Resman, lesni industrijec v Radovljici; Pavel Pirich, tovarnar v Ptujju.

V manjšini sta ostala kandidat Zveze industrijcev Franjo Sirc in Jakob Zdravec iz Središča. Razmerje: 2 Zveza industrijcev in 2 Jelačin-Ogrinova skupina.

VI. kategorija.

Izvoljeni so člani: Dr. Ernest Rekar, poslovodja lesne industrijske družbe «Belca» v Ljubljani; Robert Diehl, tovarnar v Celju; Ivan Rebec, tovarnar v Celju; Franjo Sirc, predsednik «Puškarne» v Kranju; **namestniki**: Adolf Ribnikar, podpredsednik Delniške tiskarne v Ljubljani; Jakob Zdravec, lastnik paromlina v Središču pri Ptujju; Emil Lajovic, tovarnar v Ljubljani; Viktor Glaser, industrijec v Celju.

V manjšini je ostala Jelačin-Ogrinova lista. Propadel je med drugimi tudi nosilec Jelačin-Ogrinove liste klerikalec inž. Vladimir Remeč, tovarnar v Ljubljani. Zmagala na celi črti napredna lista, ki je dobila vse štiri mandate.

Poraz klerikalcev pri volitvah v Zbornico za trgovino, obrt in inoustrijo

Od 16 mandatov v industrijskem odseku je dobila SLS samo dva
Zmaga naprednega trgovstva v trgovskem odseku

Grda je bila gonja, ki so jo vodili klerikalci, da bi dosegli zmago pri volitvah v Zbornico za trgovino, obrt in industrijo, toda doslej znani rezultati pokazujejo, da klerikalno obrekovanje in natolcevanje pri večini ni zalogo.

V **industrijskem** odseku je dobila Jelačin-Ogrinova skupina (klerikalci, radičevci, radikali in Nemei) samo v drugi in tretji kategoriji, v vsaki po dva mandata. Od teh štirih pa sta le dva klerikalca. V prvi kategoriji je prodrla lista Zveze industrijcev, a v četrti napredna lista.

V **trgovskem** odseku je v drugi in tretji kategoriji zmagala lista trgovskih gremijev, v prvi kategoriji pa je bilo enako število glasov, tako da bo odločil žreb. Naj odloči žreb tako ali tako,

večina je naprednim trgovcem zasigurana, ker je v četrti kategoriji, v kateri je zmagala Jelačin-Ogrinova lista, izvoljen tudi naprednjak g. Fran Korošec, ki je bil proti lastni volji postavljen za kandidata na Jelačin-Ogrinovi listi, obenem pa je bil tudi kandidat na listi trgovskih gremijev, tako da je dobil vse glasove obeh skupin. Lista trgovskih gremijev ima torej že 9 od 16 mandatov ne glede na to, kako bo odločil žreb v prvi kategoriji.

Rezultati volitev v **obrtiški** odsek še niso znani.

Izid volitev v **industrijski** in **trgovski** odsek je nastopen:

TRGOVSKI ODSEK.

I. kategorija.

(Še ni ugotovljena in bo določil zaradi enakega števila glasov žreb.)

II. kategorija.

Izvoljeni so člani: Ludovik Brumen v Murški Soboti; Lovro Petovar v Ivanjovcih; Josip J. Kavčič v Ljubljani; Anton Adamič v Kranju; namestniki: Ivan Ravnikar v Celju; Janko Kostanjšek pri Sv. Martinu pri Vurbergu; Fran Pogačnik v Ljubljani Leopold Fürsager v Radovljici.

Člani in namestniki so bili izvoljeni na listi trgovskih gremijev, dočim je ostala klerikalna Jelačin-Ogrinova lista v manjšini.

III. kategorija.

Izvoljeni so člani: Ivan Gregorc v Ljubljani; Ferdo Pintar v Mariboru; Fran Zebal v Rudniku; Janko Klun v Slovenjgradcu; namestniki: Josip Ivančič v Ljubljani; Srečko Kranjc pri Sv. Lenartu; Anton De Gleria v Dolnjem Logatcu; Peter Mravljak v Vuhredu.

Člani in namestniki so bili izvoljeni na listi trgovskih gremijev. Klerikalna lista je ostala v manjšini.

VI. kategorija.

Izvoljeni so člani: Ivan Jelačin v Ljubljani; Anton Strgar v Kamniku; Franc Korošec v Gor. Radgoni; Janko Tavčar v Mariboru; namestniki: Josip Petelinc v Ljubljani; Josip Lavtižar na Kranjski gori; Davorin Tombah v Št. Vidu (Ptuj); Maks Turnšek v Nazarju.

Število glasov v tej kategoriji, ko to pišemo, še ni bilo končno ugotovljeno. Po začasni ugotovitvi je dobil izmed izvoljenih članov g. Fran Korošec iz Gornje Radgone vse glasove, oddane v tej kategoriji. On je bil oficijelni kandidat na listi trgovskih gremijev in je tudi podpisal tozadevno kandidatno izjavo. Klerikalci so ga kandidirali proti njegovi volji tudi na svoji listi, in to tudi navzlic temu, da jim je na javnem shodu povedal, da je politično zaveden in orga-

niziran pristaš SDS. Ostali kandidati in namestniki so bili izvoljeni kot kandidati klerikalne kandidatne liste.

Politični pregled

V Beogradu obstoja vse politično življenje sedaj samo v ugibanju, ali je ali ni stanje sedanje vlade kritično. Najzanimivejši dogodek zadnjih dni so

izjave Pašića o bivšem narodnem bloku.

Bivšega ministrskega predsednika Pašića, ki se nahaja še vedno v Cavtatu, je posetilo te dni več radikalskih poslancev. Ob tej priliki je izrazil Pašić svoje obžalovanje zaradi razpada prejšnjega narodnega bloka ter je izjavil, da mu je žal, ker je Pribičević zavzel napram radikalom tako sovražno stališče. Zelo ostro je

obsojal Pašić radičevce,

češ, da je njihovo delo samo v škodo državi. «Ako radičevci delajo za razdvajanje Srbov od Hrvatov,» je dejal Pašić, «potem vodijo bivšo avstrijsko politiko in jih je treba ostro pobijati.» Iz vseh teh izjav bi bilo sklepati, da se Pašić, odnosno njegova skupina, resno želi približati Pribičeviću, ki pa s svoje strani še ni pokazal nikakšnega podobnega nagnjenja.

Radikali so pa obenem tudi silno vznemirjeni

zaradi številno obiskanih Pribičevićevih shodov.

ki kažejo, da prestopajo v naše vrste poleg bivših radičevcev zlasti tudi številni radikali, ki so vedno bolj nezadovoljni z vlado «sporazuma», ki kljub svojemu že precej dolgemu življenju in kljub svoji velikanski premoči nad opozicijo vendarle še ni prišla do pravega stvarnega dela, temveč se je ves čas svojega trajanja izživljala v neprestanih križah zaradi nesrečne gostobesednosti in vihravosti Stepana Radića, šefa Hrvatske seljaške stranke.

Te dni se je zaključilo zasedanje Društva narodov v Ženevi in se je Stepan Radić, ki je bil naš delegat, vrnil v Zagreb.

S povratkom Stepana Radića

se bo politični položaj zopet bolj napel. Zlasti zanima politike, kaj bo odgovoril Radić na Pašičeve izjave. Sicer se pa na to, kar reče Radić, že ne polaga več mnogo važnosti, ker Radić ob najkritičnejšem trenutku zopet vsi prekliče, samo da se ne razbije koalicija i radikali.

V zunanjem svetu ni mnogo sprememb, ki bi nas zanimale. Angleški parlament je razpravljaj o premogovni krizi v Angliji. Stav kovoči rudarji so se izjavili pripravljenim z pogajanja, toda lastniki premogovnikov kažejo precej odklonilno stališče. — Francoski ministrski predsednik Poincaré je na kongresu vojnih invalidov naglašal miroljubnost Francije pod pogojem nedotakljivosti njenih mej in rednega plačevanja vojne odškodnine. — Mussolini hoče zaradi zadnjega atentata na lastno osebo zatreti vso opozicijo v Italiji.

DOPISI

VRHNIKA. Pri nas na Vrhniki imamo vedno kake senzacije, med temi večkrat žalostne, dostokrat pa nam nudijo obilo smeha in povzročajo razne hudomušne opazke. Demokrati smo za objavo takih senzacij nekoliko premolčeči, ker morda nimamo iste kritične žilice kakor naši klerikalci. Če se Orjunaši s kakšnim Orlom nekoliko spraskajo, jih že oblijejo klerikalni časopisi z zverinskimi tolovaji in celo znani «Amerikanski Slovenec» napravi iz takih dogodkov mesto komarja kamelo, največkrat pa velikega osla. Le oni, ki se skrivajo pod klerikalno krinko, so po njihovih mislih brez vsakih napak, četudi so pod kežo prav tako krvavi, kakor smo mi. Ne bomo za danes obširno pisarili o posledicah avtomobilske vožnje od cerkvenega koncerta iz Žirov. Povemo le, da ima sodišče zaradi te čudovite vožnje predloge za ločitev zakona.

Soteščan:

Zmešnjave

(Dogodbice iz vaškega življenja.)

(Dalje.)

«Saj bi najrajši umrl,» jo je zavrnil. «Počlej, človek dela od zore do mraka, od zgodnje pomladi do pozne jeseni, pa ti pride vrag v človeški podobi in te okrade. O Bog, kako tem nesrečen!»

«Ne toži, sosed! Za nevihto bo sijalo solnce. Ali ne veš, da so lopovu že na sledu?»

«Kje?»

«No, prav za prav ga še nimajo, ampak ga bodo kmalu imeli. Tat namreč čuti, kako ga iščemo, zbal se bo kazni in vrnil denar. Tako bo, boš videl, sosed.»

«Ne verjamem. Kdaj pa je volk še pustil ovco, ako jo je zgrabil?»

«Nič ne verjemi. Vse tako mi nekaj pravi, da boš dobil nazaj. Najbrž ni bilo tako hudobno mišljeno in se je nekdo samo pošalil...»

«Ukrasti toliko denarja vendar ni nobena šala. Že to je nedopustno stikati po moji omari, česar nikomur ne dovolim.»

«Seveda ni prijetno, pa boš že pozabil, ko dobiš denar nazaj.»

Zgovorni babnici Brdar ni mogel ugovarjati, tako močna je bila njena tolažba. Pripisoval ji ni posebne važnosti, zato je bilo njegovo veselje tem večje, ko je proti večeru našel v veži listnico z ukradenim denarjem. Kdo jo je vrgel skozi odprto okno, je ostalo nepojasnjeno. Ljudje so si na tistem marsikaj šepetali, česar niso upali glasno povedati.

Zaradi preroških slutenj je prišla Kričajka pri sosedu v veliko spoštovanje. Njej na ljubo je moral torej zaradi izročitve posestva nekaj ukreniti. Poklical jo je ter ji oznanil, da bodo pomladi obhajali svatbo. Lojze je zavriskal presenečen, ko mu je mati sporočila veselo oznanilo. Niti od daleč ni slutil, da mu kruta usoda pripravlja smrten udarec.

Jako zgodaj je tisto leto zasijala prva pomlad. Kmetje so hitro opravili potrebno poljsko delo, na kar so se vrgli na razna popravila gospodarskih poslopij. Tudi Brdar ni zaostal; pregledal je streho in videl, da propušča na mnogih krajih, kjer jo bo treba prekriti.

Lojze je bil razumen fant, ki se je lotil vsakega dela in ga je tudi spretno dovršil. Ponudil se je svojemu bodočemu tastu, da mu poveri nameravano popravilo. Zelo se mu je prikupil s to ponudbo; takoj je pripravil lestve, vrvi in drugo orodje ter se je podal na streho.

Delo je mahoma napredovalo. Zadovoljen je hodil Brdar okrog poslopja, ker mu za popravilo ne bo treba šteti denarnega plačila. Zato se je na drug način izkazal hvaležnega, kar je bilo usodno za mlado življenje.

Mladenič je bil zaposlen na najvišjem kraju strehe. Pijača mu je razvnela pogum, da je vrgel od sebe vrv ter je hodil po strešnem slemenu. Nenadoma pa mu je izpod drsnilo, omahnil se je in zdrknil po gladki strehi na hlev in od tod na svinjak, čigar streha je bila najnižja, od koder je šele padel na tla.

Na vrtu blizu hiše je stala Marjeta ter je od strahu skoro omedlela. Na njen krik je prihitel Brdar in od druge strani nekaj sosedov; vsi so hiteli na usodno mesto, misleč, da bodo našli mrliča. Kako pa so se čudili, ko se je Lojze obrnil in dvignil od tal. Samo nekoliko opraskal se je po strehi, drugega se mu ni nič pripetilo. Primer so smatrali splošno za očiten čudež.

Ta dogodek je bil za Brdarja najveselejši v življenju. Omamljen od radosti skoro ni vedel, kaj počenja. Običajal in poljubljial je fanta, pa tudi druge, kdor mu je prišel v bližino.

«Danes ne boš več delal,» je prepovedal Lojzetu, ko ga je spremil v hišo. «Izpočij si po prestani grozi in pij, da ti strah ne bo škodoval.»

Marjeta mu je prinesla najboljšega vina in Lojze je moral piti, kolikor je mogel. Skuhala mu je močnega čaja, zakaj fant se mora razvedriti in pozabiti, kar je doživel. Tako je zahteval Brdar, hvaležen srečnemu naključju. Ugajalo mu je tudi vreme, ki se je prav takrat spremenilo; pričelo je deževati — čas, v katerem ne more napredovati nobeno zunanje delo.

Vaščani so bežali pod streho, kamor je bilo bliže. Nekateri so prihiteli k Brdarju in posedli krog Lojzeta, ta jim je moral pripovedovati, kako je letel s strehe na tla. Silili so ga k pijači, saj jo je zaslužil. Vino jim je razvnelo domišljijo in vzbudilo prepričanje, da je čudežna rešitev Ivanova lastna zasluga. Pravil jim je, kako se je lovil po zraku med življenjem in smrtjo, padale s strehe na stre-

GORNJI LOGATEC. «Slovenec» se zaganja v našega župana, češ, da je hodil po hišah takoj za pismonošo, ko je ta raznašal glasovnice za volitve v Zbornico za trgovino, obrt in industrijo. Pobožni dopisnik se je sicer zlagal v večjo čast božjo, to pa najbrže iz strahu, da bi drugače uredništvo dopis vrglo v koš. Župan je bil namreč osebno samo v eni hiši zaradi agitacije, in še to povsem slučajno, ko je baš po uradnem poslu šel mimo. Drugače je pa že storil svojo dolžnost kot star naprednjak. Njegova nemala zasluga je, da se je gornjelogaška napredna trdnjava tudi pri teh volitvah izkazala odlično. Jelačinovi agitatorji nam niso mogli škodovati. — Sokol pripravlja proslavo 50letnice Cankarjevega rojstva. Studira Cankarjevega «Kralja na Betajnovi».

DRAŽGOŠE. Po kratkem odmoru smo se tudi pri nas zganili. Tukajšnje sokolsko društvo je priredilo 12. septembra igro «Pri Hrastovih» s prosto zabavo. Igra je lepo uspela ob številni udeležbi, za kar gre nekaj zahvale tudi tukajšnjemu g. župniku, ki je napravil malo reklame na prižnici, da so vedeli za prireditev tudi drugi, katerim še ni bilo znano. V nedeljo 26. septembra pa se je z isto igro gostovalo v Sokolskem domu v Železnikih. Za gostoljubnost, ki smo je bili v polni meri deležni, se društvo najtopleje zahvaljuje.

MORAVČE. Odkritje spomenika padlim vojakom se bo vršilo v nedeljo 10. oktobra t. l. Ob 10. uri dopoldne bo sv. maša z darovanjem za spomenik, takoj po sv. maši pa slovesno odkritje in blagoslovitev spomenika. Sodelovala bo Moravska godba, pevski zbor bo zapel žalostinki «Vigred» in «Oj, Doberdob». V spomin padlim vojakom bošta govorila g. Fr. Bonač in g. Colarič. Popoldne po litanijah pa bo zborovanje Zveze bivših vojakov, na katerem bo govoril g. major Colarič. Nato bo prosta zabava v prostorih gostilne g. Fr. Vesela. Ob lepem vremenu se bo vršila vsa prireditev na prostem. K tej slavnosti vabimo vse sorodnike in prijatelje padlih, vse bivše vojake in vojne tovariše, vsa društva brez razlike ter vse od blizu in daleč, da počastimo spomin onih, ki so pustili življenje v vojni.

SODRAŽICA. Dne 20. septembra t. l. je umrl v 23. letu starosti po dolgi in mučni bolezni član našega Sokola, brat Jože Lovšin. Bil je vnet de-

lovni član pri društvenem tamburaškem zboru in dramskem odseku. Že v maju letošnjega leta je čutil, da se mu bližajo zadnji dnevi, in v teh težkih dnevih življenja si je napisal sam naslednje stihe:

Sree mirno bo postalo,
zginil čas bo lepih sanj,
drugo mi ne bo ostalo
kakor črni grob hladau.

Na njegovi zadnji poti so ga spremili bratje s praporom, izkazujoč mu čast in spoštovanje. Društveni pevski zbor mu je zapel dve žalostinki. V velikem številu se je udeležilo pogreba tudi ostalo občinstvo. Zalujočim staršem, sestri in ostalim sorodnikom naše bratsko sožalje!

OJSTRICA PRI DRAVOGRADU. Preteklo je zopet nekaj tednov, odkar ni bilo iz naše občine ničesar čitati v «Domovini». Ker je začelo pri nas postajati živahnije, se moramo zopet oglasiti. «Domovino» pri nas prav pridno čitam in se sedaj zopet spravljamo na agitacijo za nove naročnike. Mislimo, da našim ljudem ne bo treba dosti prigovarjati. Počutimo se pri nas prav dobro. Žal le, da je med nami nekaj takih junakov, ki pokazujejo svoje junaštvo nad ženskami, kakor smo že svoječasno poročali. Bodisi vzrok kakršenkoli, taka junaštva niso nikomur v čast.

BRASLOVČE. Nedavno smo videli v «Ilustriranem Slovencu» sliko, ki predstavlja hmeljski nasad ob času obiranja. Mislimo, da bi se gospodje okrog «Slovenca» že lahko malo bolj informirali, da se ne reče hmeljska trgateg, temveč obiranje hmelja. Razen tega je tudi v besedilu pod sliko pomota, kajti dotični posestnik ni Tristan iz Tariželj, temveč Prisan iz Pariželj. Menda je besedilo pod sliko napisal tisti klerikalni poslanec, ki je nekoč pri potovanju skozi Savinjsko dolino smatral hmelj za velik fižol.

BREZICE. Trgateg se skoro pričinja, ki še nekaj obeta, če ne bo zadnje dni in ob trgatvi vreme skazilo. Včasih smo se tega časa kaj veselili, a letos obdaja marsikoga velika skrb: kam in kako spraviti v denar vinski pridelek, ko je še lanskega velika množina neprodanega. Naš kmet pa ima glavni dohodek v vinu. Hodijo okrog nas razni politični agenti, ki so polni zabavljivih besed in lepih obljub. Kakor slišimo, bo menda

imel prihodnjo nedeljo tu v Brezicah sam dr. Korošec velik shod. Gotovo bo prinesel polne torbe samih lepih besed, če se oprimemo njega. Najbrže bo govoril tudi o tem, zakaj ne moremo prodati vina in da je vsemu temu vzrok ta prekljani centralizem. Ko tega ne bo, bo pa šlo vse gladko izpod rok. Tedaj bo vse pridelke in vse vino pokupila klerikalna Gospodarska zveza. Seveda, zdaj je naša kapljica predraga. Zato pa nakupi Gospodarska zveza, kakor slišimo, ogromne količine vina v Dalmaciji. Če je to res, nam bo v nedeljo dr. Korošec že povedal, kako je s tem. Sicer morajo naši sodržavljani v Dalmaciji tudi spraviti svoj pridelek v denar, vendar bi mislili, da bi se moral tak gospodarski zavod, kakor je Gospodarska zveza, kolikor največ mogoče ozirati na domači pridelek. Po izjavah in zatrdilih so ustanovljene vse zadrage SLS v zaščito domačih produktov. Če dr. Korošec sam tega ne bo povedal, se pa naj eden ali drugi opogumi in vpraša, koliko je na stvari resnice in zakaj tak zavod prezira domače produkt^o.

OGEČE PRI RIMSKIH TOPLICAH. Od strašnega požara, ki je razsajal v naši vasi pred nekaj leti, že ni več sledu. Samo še kvarijo lep letoviški kraj na sredi vasi se nahajajoče razvaline, ki so last neke inozemke. Sram je nas vaščane, ker večkrat povprašujejo po teh razvalinah tuji letoviščarji. Saj obstoja celo nevarnost, da se bodo te razvaline zrušile na občinsko okrajno cesto. Kljub vsem opozorilom lastnica ne popravi, odonosno ne odstrani teh razvalin. Zato je dolžnost občine, da se v tem oziru že vendar enkrat zgane in lastnico prisili na odstranitev teh razvalin.

SV. MIKLAVZ PRI RIMSKIH TOPLICAH. Če pomislimo nazaj v tisto dobo, ko je klerikalno časopisje besnelo proti kuluku, se nam prav čudno vidi naslednje: Zadnje neurje je tukajšnji vasi Brstavnici vzelo precejšen kos občinske ceste. Ko pa so naši klerikalni očetje imeli zadnjič tozadevno občinsko sejo, so sklenili: Če kmetje hočejo voziti, naj si cesto popravijo potom kuluka sami. Pri tem se niso ozirali na to, da rabijo cesto še druge vasi. Takšni so torej klerikalci, ki navidezno besne proti kuluku, a sami se ga poslužujejo. Šiba, katero spletate, Vas bo zelo skelela pri prihodnjih občinskih volitvah.

ho, odkoder je končno zdrsnil na tla tako, da se je postavil na noge.

«Dobro si napravil,» so ga hvalili so-glasno. «Človek mora biti spreten in gibčen, kdo drugi bi bil že med potjo izdihnil.»

«Zato pa pij, Lojze,» mu je Brdar natočil kozarec. «Ponosen bodi na rešitev, imenitno si se postavil!»

«Izvrstnega bodočega zeta imaš,» so mu čestitali sosede. «Ta te bo postavil na noge, še višje, kakor si se sam...»

«Srečna nevesta,» so vaščanke blagrovale Marjeto.

V takih pogovorih je potekalo popoldne, pričelo se je večeriti in sosede so se polagoma razšli. Tudi Lojze je poskušal ustati, da bi šel domov. Ker sta se mu nogi precej zapletali, je vselej zopet sedel in pil naprej. Končno mu je začelo migljati pred očmi, tedaj se je poslovil, namenjen za odhod.

«Nikar ne hodi, Lojze,» mu je branila zaročenka. «Saj lahko tukaj prenočiš v sobi, ali pa pojdi na seno.»

«Najboljše je, da ostaneš,» mu je prigovarjal Brdar, videč, da se ga je fant precej nalezel. «Spiš lahko na postelji, ki je vedno pripravljena.»

«Pojdem rajši na mrvo,» se je odločil, kolebajoč proti vratom. Šel je čez dvorišče proti hlevu in prišel pod stopnice, vodeče na skedenj.

«Počakaj, da ti bom posvetila,» ga je opomnila Marjeta, zakaj popolnoma se je že stemnilo in stopnice so bile nerodne, vsaka deska se je premikala.

«Ni treba, bom že prilezel. Lahko noč, Marjeta!»

Fant se je vzel na stopnicah, slonečih na preperem tramu, nad njimi so bila vrata na pod. Komaj je prišel do polovice stopnic, ko je Marjeta na vežnem pragu začula močno ropotanje. Zdelo se ji je, da je zdrknilo nekaj navzdol po stopnicah. Preplašena je hitela na mesto s svetiljko in našla Lojzeta, ležečega na tleh pod stopnicami. Pričela ga je tresti, a nobenega glasu ni mogla dobiti iz njega. Tedaj se je sklonila k obrazu in videla krvave pene okrog njegovih ust. Strahoma je opazila, da ne diha in da mu srce več ne utripa. Smrt se je maščevala nad ubogo žrtvijo, ki ji je pravkar ubežala. Alkohol, ki šteje že toliko nesrečnih činov, se je tudi tukaj pokazal zahrbtnega morilca mladega življenja.

Marjeta se je sesedla in omedlela poleg mrtvega ženina...

Pod lipo pred Oračem na Ležišju je vladala neke nedelje popoldne izredna živahnost. Domala vsa vas je bila zbrana na tem prostoru, določenem za razdelitev odkritega zaklada. Veljavnejši možje so sedeli na stoli okrog mize, drugi so silili v ospredje, zakaj vsak je hotel videti, kako bodo šteli in delili. Le nekaj manj radovednih je ležalo na vrtu in travi v prijetnem medsebojnem razgovorjanju.

Ivan ni izdal skrivnosti pokojne Kočarice, zato vaščani niso vedeli, kdo je pokopal zaklad. Dolžili so grajskega oskrbnika, ki je umrl kmalu za graščakom in se je v ognje-

nem vozu vozil še po smrti okrog graščine. Tam, kjer je ležal zaklad, so videli vse polno strašnih prikazni, katerih pomen so si šele danes mogli natančneje razložiti.

To je bil po mnogih letih prvi dan, ko Ivan ni imel nobenega nasprotnika. Vsa vas ga je občudovala in hvalila njegovo iznajdljivost. Predvsem so prepevali slavospeve njegovi poštenosti in slavili dejstvo, da Ivan ni hotel zaklada obdržati, marveč ga bo po bratovsko razdelil. Več mu je bila čista vest kakor mrtva kovina.

Možje, ki so bili zato pooblaščen, so prešteli denar in izračunali, da pride na vsakega vaščana po 80 srebrnih tolarjev. Majhen preostanek pa so enoglasno poklonili Ivanu kot najditelju. Znesek, ki ga je vsakdo prejel, je bilo precej denarja za tiste čase, dovolj za kupnino manjše kmetije. Z njim se je marsikdo opomogel za vse življenje.

Vaščani so spravili denar in pričeli odhajati. Samo pred Ivanom so še bliščali na mizi njegovi srebrnjaki; pa tudi ta je že odpiral žepe in jim pripravljaval prostor. Tedaj se je nenadoma pojavil ženski krik. Miča je vsa razjarjena prodirala proti mizi.

«Stoj!» je zavpila stopivši pred Ivana. «Ne dotakni se denarja, ker je moj...» Kot zverina na plen, tako je planila proti mizi, hoteč pograbit srebrenike.

«Pusti tuje imetje,» ji je prepovedal Orač. «Nimaš se ga pravice polastiti.»

«Kdo pravi, da je nimam. Ali ne redim njegovega otroka? Že več let mi ne plačuj preskrbnine. Danes imam priložnost in si ja bom sama oskrbela.»

KLJUČAROVCI PRI ORMOŽU. Dne 22. septembra t. l. je po dolgotrajni bolezni umrl posestnik g. Martin Čajniko, star 72 let. Pokojnik je bil pošten mož in je rad pomagal siromakom. Čeprav je bil dobrega srea, mu vendar nekateri niso privoščili zvonjenja z vaškim zvonom, čeprav je pokojnik prav tako kakor drugi prispeval za zvon in kapelo. Blag mu spomin!

SPODNJA SV. KUNGOTA. Nedavno je bil v «Domovini» pohvaljen naš župnik g. Kraner. Človek, ki pozna mere dostojnosti, bi dejal, da na tak dopis pod nobenim pogojem ne more slediti kak nehvaležen odgovor. Toda klerikalcec je klerikalcec in g. župnik je prav po klerikalno odgovoril v «Slovenskem Gospodarju». G. župnik torej noče biti boljši od svojih sobratov. Zato je v svojem odgovoru tudi trdil, da je «Domovina» od škofa in sodišča žigosana kot brezverski list. Od kakšnega sodišča pa in kdaj? G. župnik, ali ne ljubite miru? Ali res mislite, da «Slovenski Gospodar» s svojimi številnimi sirovostmi koristi verskemu življenju, a mirna in poštena «Domovina» da mu škoduje? Iz Vašega dopisa bi sledilo, da so vsi ljudje, ki ne trobijo v klerikalni rog, brezverci, lopovi in podobno. Če bi bilo tako, potem bi bilo prav malo vernikov na svetu.

SV. MARTIN PRI VURBERGU. Zelo smo se razveselili, ko smo zvedeli, da je dobil naš cestar nalog, ob cesti od Sv. Martina do Gornjega Dupleka izkopati jarke. S tem hvale vrednim delom se je tudi takoj začelo. Ni pa trajalo dolgo in že je nastopil preobrat v okrajnem zastopu. Res, dobili smo zopet za načelnika moža, ki se svojega mesta popolnoma zaveda in marljivo vrši svojo službo. Ne vemo pa, zakaj se je nadaljevanje že skoro dokončanih jarkov ukinito. Kakor smo slišali, letos na to cesto še niti gramoza ne bomo dobili. To bi bil za nas največji udarec, kajti cesta bi postala slabša, kakor je bila do sedaj, ker je bila posuta z blatom, izkopanim iz jarkov. V lepem vremenu je sicer še porabljava, ali pozneje v zimskem času bo postala slabša kakor njivski kolovozi. Po gotovih informacijah smo doznali, da nabavo gramoza in nadaljnje izboljšanje te ceste, oziroma vseh okrajnih cest hočejo preprečiti gg. odborniki okrajnega zastopa, češ, da se mora štediti, ker ni denarja. Prav ti gospodje so pa bili pod vodstvom prejšnjega na-

čelnika zelo radodarni; zidali so novo okrajno cesto, ki ni bila tako nujna, za nas pa bi niti za prepotrebni gramoz ne bilo denarja. Prosimo g. načelnika okrajnega zastopa in merodajno oblastvo, da se započeto delo (izkopavanje jarkov do broda) dokonča, da se cesta posuše z gramozom in da se na treh mestih pod cesto vložijo cementne cevi, ki bodo odvajale vodo iz teh jarkov, ker bi sicer bili omenjeni jarki brez koristi.

VERŽEJ. Krajevna organizacija SDS v Veržeju je priredila v soboto 25. septembra t. l. sestanek s poučnim predavanjem o monopolih, ki ga je imel narodni poslanec dr. Pivko. Predavanja se je udeležilo tudi nekoliko tukajšnjih klerikalcev.

BELTINCI. (Ustanovitev okrožne organizacije SDS.) Zaradi velike oddaljenosti srezke organizacije SDS v Dolnji Lendavi od občin na severu tega sreza se je čutila potreba, da se osnuje v okviru srezke organizacije novo okrožje s sedežem v Beltincih za občine Beltinci, Izakovci, Odranci, Bratonci, Melinci, Gor. Bistrica, Srednja Bistrica, Dol. Bistrica, Trnje, Gančani, Dokležovje, v katerih že imamo krajevne organizacije, in za občine Turnišče, Renkovec, Lipa, Gomilica, Črenšovci, Lipovci, v kojih naši pristaši še niso organizirani. V nedeljo 26. septembra se je vršil pod predsedstvom narodnega poslanca dr. Pivka ob pol 8. uri dopoldne v Beltincih pri g. Horvatu sestanek delegatov navedenih organizacij in zaupnikov iz ostalih občin, na katerem se je izbral okrožni odbor. Predsednik je g. Štefan Vöröš, čevljarski mojster v Beltincih, tajnik g. Anton Glavnik in šest odbornikov iz raznih najbližjih organizacij.

GOSPODARSTVO

Kmetijski pouk

SLAJENJE LETOSNJEGA MOŠTA.

Letošnje vlažno vreme je močno škodilo vinskemu pridelku. Razen tega je trpela trta tudi pred peronosporo, oidijem in grozdnim moljem. Že lani se nismo mogli pohvaliti z vinsko letino, letos je pa še slabše. Letos še toliko ne bomo

pridelali kakor lani. Razen tega bo pa tudi kakovost vina slabša. V zadnjem času smo imeli sicer prav lepe solnčno in gorko vreme in se je trta v mnogem popravila, ali kar se je prej skozi mesece zamudilo, to se ne da v par tednih popraviti. Trta je trpela in je v svojem razvoju zaostala. To se mašuje tudi pri trgatvi. Letos smo napravili zopet vnovič to izkušnjo, da je treba zadeti pravi trenotek za škropljenje. Dvakrat o pravem trenotku škropljene trte so ostale bolj zdrave kakor po petkrat škropljene, če je bil pravi trenotek škropljenja zamujen. Tudi se je zaznalo, da so pri tako neugodnih vremenskih razmerah le močnejše galične raztopine dovolj učinkujoče in da je enoodstotna raztopina prešibka in naj je sicer še tako pravilno napravljena. Letošnje izkušnje nas pa tudi uče, da bo treba proti grozdnemu molju vse druge strune ubirati, ako naj se rešimo tega nevarnega škodljivca, ki nam je letos v dveh zaporednih zarodih dosti škode napravil.

Slabi izgledi na letošnjo letino nas silijo, da pomagamo moštu z dodajanjem sladkorja. To velja za vse tiste vinogradnike, ki bi radi svoj pridelek izboljšali. Kakor je treba, da po eni strani čakamo s trgatvijo do skrajnosti, tako je po drugi strani priporočljivo, da pomagamo premalo sladkemu moštu s slajenjem in sicer do tiste mere, kolikor vsebuje mošt sladkorja v navadnih dobrih letih. To je tako razumeti. Če ima mošt v dobrih letih navadno po 16 % sladkorja, letos pa kaže moštna tehtnica samo 14 % sladkorja, potem mu kaže dodati 2 % sladkorja. Za vsak odstotek primanjkuječega sladkorja je dodati 1¼ kg sladkorja. Na 100 l mošta je dodati tedaj 2½ kg sladkorja. S takim slajenjem mu ne podelimo samo več moči in stanovitosti, ampak tudi več slasti in polnega okusa. Za posodo, ki drži 10 hl mošta, je treba v tem primeru 25 kg sladkorja, da bo mošt zadostno izboljšan. Ta sladkor moramo dodati belemu moštu takoj, kakor hitro ga spravimo v sod, tedaj preden začne mošt kipeti, to pa zaradi tega, da nam popolnoma pokipi in da ne zastane in obtiči v moštu. Za tako slajenje se priporoča jemati drobnozrnati kristalni sladkor. Raztopiti ga je najprej v manjši količini mošta in to raztopino priliti moštu v sodu.

«Tega ne boš storila,» jo je Orač zavrnil in porinil od mize. «Mi smo tukaj, ki imamo nekaj govoriti.»

«Aha, občinski očetje... Tako skrbite za siromake!»

«Išči plačila tam, kjer ti ga kdo dolguje. Tukaj nimaš ničesar iskati.»

«Ivan je moj dolžnik. Sodnijsko je primoran skrbeti za otroka.»

«Za kukavico v svojem gnezdu...»

«Lažeš! Tožila te bom, ako mi boš kaj takega očital. Prekliči, kar si govoril!»

«Ne prekličem. Ako hočeš, ti še enkrat ponovim...»

«Lažnivec! Bom že poiskala zadoščenja.»

«Zaprli te bodo, Mica,» se je pojavil izza ogla moški glas. «Kar poskusi, pa boš videla, da se ne šalim. Jamčim ti s svojo častno besedo.»

«O, Pavle, Pavle!» so ga klicali sosedje, iznenadeni zaradi njegovega nepričakovane- ga prihoda.

«Prišel si o pravem času, teci, da ne bo prepozno!»

«Neka čudna sila me je gnala semkaj na povratku iz tujine. Nisem se ji mogel ustavititi, da bi se ne oglasil. Kot nalašč vas najdem zbrane na mestu, kjer smo se vedno radi zbirali in zabavali. Gotovo imate veselico?»

«Pa še kakšno, Pavle!» mu je pritrdil Orač. «Samo tale Kodreževa Mica hoče kaliti veselje. Pravkar je napadla Ivana zaradi otroka ter ga je hotela oropati...»

(Konec prih.)

Ivan Albreht:

Za sina

Povest.

(Dalje.)

Ko je tako nadaljeval svojo pot, ga je bolj in bolj premagovala trpka boleost. Zdaj šele je popolnoma občutil gorje, ki ga mu je bil povzročil Milan. Pahnil ga je bil na ta način iz družbe poštenih ljudi in ga zakopal v blato, od koder sedaj še nikakor ne more videti poti. Bogvé, kdaj se mu posreči zbrisati ta strašna leta? ...

Poleg te so mučile Tončka še druge misli. V času večletnega bivanja med cigani se je bil nevede in nehote navzel tudi nekaj one potepuške, svobodoljubne ciganske nravi, ki sicer prej, dokler je bil primoran živeti med cigani, ni prišla tako do veljave, ki pa je zdaj s tem večjo silo bruhnila na dan. Med ostale misli se je jela zdajci vpletati še nova, dotlej čisto neznana bojazen, da so ga starši morda že pozabili, da ga smatrajo za mrtvega in bi se ga morda celo prestrašili, če bi se sedaj vrnil.

«Kaj naj storim? Človek brez doma, tujec brez doma, tujec povsod, doma morda celo izobčenec...»

Iz trpkosti ga je predramilo morje, razkošno lepo v jutranjem solnčnem zlatu. Tam daleč se je pojavila neznatna pika, se bližala in rasla, dokler se ni razbohotila v ogromen parnik. Tu pa tam se je gugala na lahkotnih valovih jadrnica, drugje spet čisto nezna- ten ribiški čoln. In vse te male, velike in največje

je z enako ljubeznijo božalo jutranje solnce in z enako dobrohotnostjo pestovalo sinje-zlato morje.

«Tam bo morda mesto tudi zame,» je pomislil Tonček in začutil, da se mu je odvalil težak kamen s srca. Pospešil je korak in kmalu prišel v pristanišče na Reki.

Hej, kako je bilo živahno v pristanu. Delavci so nakladali in razkladali tovore, ladijske sirene so se oglašale z mogočnimi, bučečimi klici in mornarji so razposajeno švigali semtertja. Vmes ženske, otroci, po- balini, raznotera mladež, ki jo je težko opredeliti. Čuti je bilo nebroj jezikov, vendar so se vsi ljudje razumeli med seboj. Babilon ob morju, tako se je zdelo Tončku, ki je bil ves nekam izgubljen sredi tega vrvenja.

«Če bi mogel na kako ladjo,» je hrepenče premišljeval in z vročičnimi pogledi božal to pisano življenje... Tam bi bil rešen Milana in ciganskega maščevanja. Videl bi svet in se potem lahko ponosen vrnil domov...»

V take misli zatopljen je stal na obrežju, ko ga nenadoma nekdo strese za ramo.

«Kaj čakaš, mladi?» začuje za seboj hrav-pav glas. Ko se ozre, zagleda kraj sebe močnega, precej rejnega moža, ki ga motri z dokaj radovednimi pogledi. Tonček se prvi hip prestraši, potem pa se oglasi v njem iskrica cigana. V pestrih barvah začne silkat tujcu svoje hrepenenje po daljnem svetu. Kako bi rad odplul s kako ladjo, ki plove kam daleč, daleč, kjer so doma palme, kjer v pragozdih žive še divji rodovi in čudovite živali, ki govore pri nas le pravljice o njih...

SLABA POLETNA PRAHA.

Po naših njivah skoraj ni počitka, zlasti v poletnem času ne. Kakor hitro spravimo en pridelek, obsejemo njivo že z drugim. Prave prahe danes sploh ne poznamo, razen v jeseni, ko ostajajo nekatere njive prazne za pomladne sadeže. Zgodi se pa tudi, da napravimo v gotovih primerih poletno praho, če namreč kake njive po žitu ne obsejemo do jeseni. Takih njiv ne pustimo mirno ležati, ampak jih čimprej preorjemo, toda puščamo jih običajno ležati v sirovih brazdah do nove posevke. In to je slabo. Kakor drugo obdelano praho pustimo tudi to v sirovih brazdah ležati, kar je kvarno zlasti na težki zemlji.

V poletni vročini se nam pri taki prahi sirove brazde tako zasuše, da postanejo trde ko kamen. Ob sušnem vremenu prestane potem v taki zemlji vsako življenje in vsaka delovnost. Brazde so kakor zapečene. To je velika napaka. Zemljo treba ohraniti ves čas v kolikor mogoče ugodnem stanju, ugodnem za obdelovanje in za rastlinsko rast. Zemlja naj se ne izsuši, ampak naj se pod vplivom zraka, vlake in toplote nadalje godi in v svoji rodovitosti izboljšuje. To pa pri poletni prahi dosežemo le na ta način, če jo po plugu še z brano obdelamo. Sirove brazde je treba v poletnem času prevleči, da se zdrobe in zrahljajo. Na ta način ostane zemlja veliko bolj godna, kakor če jo puščamo v sirovih brazdah ležati. Tako obdelana poletna praha je zlasti na težki zemlji, pa tudi sicer veliko več vredna in bolj uspešna. Na tako obdelani prahi nam tudi lažje in veliko hitreje izkali vse plevelno zrnje, ki ga je zemlja po naših krajih polna. Z jesensko brazdo se na ta način zemlja očisti, dočim nam pri zasušeni poletni brazdi marsikateri plevel šele jeseni požene, tako da nam dela škodo med ozimino.

Poletna praha bodi tedaj pravočasno obdelana tudi z brano, da bo več uspeha in da se ne bo zemlja kvarila v svoji plodovitosti.

«Ali bi hotel po svetu?» je čul Tonček vprašanje.

«Bi,» je odvrnil v omotici. Niti pogledal ni, kdo ga vprašuje.

Tako se je zgodilo, da je bil Tonček nenadoma na ladji zaposlen v kuhinji s pomivanjem posode. Dali so mu belo čepico, belo jopico in bel predpasnik, da je bil v tej belini s svojim zagorelim obrazom skoro bolj podoben zamorcju nego človeku iz naših krajev. Ko je ladja odplula, kmalu ni videl drugega nego morje okrog sebe in nebo nad seboj. Nekaj trpkega ga je obličilo ob zavesti, da je sedaj odrezan za bogve koliko časa od doma, vendar ga je tolažila misel, da se vrne nekoč ponosen v svoj rojstni kraj in dokaže roditeljem, da ga ni mogla premagati nobena nesreča...

Trpka leta...

Minevala so leta in leta. Pri Podlipčevih davno ni bilo več podobe o nekdanjem blagostanju. Tudi dogodke same so ljudje polagoma pozabili. Samo včasih se je v gostilni spomnil kak modrijan, ko je slučajno nanesel pogovor na to, da je dejal:

«Kakor pride, tako gre —»

Mislil je s tem nekdanje blagostanje in sedanja bedo...

Andrej je bil star, betežen in beden. Iz pijančevanja se ni izmotal nič več. Ker mu ni nihče hotel več dosti zaupati, je posedal pri mizah znancev in pil ostanke.

Dela se je branil, pa ga mu nazadnje že tudi nihče več ponujal ni. Tako so ga imeli ljudje za zabavnega tepčka, da so si lahko z njim preganjali dolgčas ali slabo voljo, kadar se jim je slučajno zljubilo.

Sadna razstava v Ptuj

se bo vršila neprekljeno od 2. do vključno 4. oktobra t. l. Otvoritev razstave bo 2. oktobra t. l. ob 10. uri dopoldne po velikem županu mariborske oblasti. Razstava je v Društvenem domu.

Na razstavi bo razstavljeno sadje, omotano po ameriškem, holandskem in Hinzejevem načinu. Razstavljeno bo sadje vseh vrst, ki se nahajajo v ptujskem srozu, in teh je nad 100. V glavnem pa bodo razstavljene naslednje vrste: Baumannova reneta, kanadka, lepi boskoop, damazonka in štajerski mošancelj. Poleg sadja bo razstavljeno vse v sadjarstvu se uporabljajoče orodje, tudi sadni mlini. Razen tega bodo na razstavi grozdje, sadni izdelki, kakor vkuhano in sušeno sadje, sadjevec, iz sadja napravljeni šampanjec ter brezalkoholne sadne pijače.

Ob priliki sadne razstave se bo vršil po Brezalkoholni zadrugi tečaj za brezalkoholno gospodarsko uporabo sadja in grozdja. Prijave za ta tečaj sprejema odbor razstave.

Na razstavi bo posredovalnica za nakup in prodajo sadja, ki ga imajo sadjarji ali na drevesih ali že spravljene v sadnih shrambah. Tudi na razstavi sami se nahajajoče sadje bo prodano potom licitacije.

V ptujskem okraju je dobiti sadja vseh vrst v velikih množinah, na kar opozarjamo sadne trgovce, ki se naj te razstave sigurno udeležijo.

Vsak posetnik razstave ima po železnici polovično vožnjo. Na vstopni postaji si kupi cel vozni listek, potrjen s črnim postajnim žigom, do Ptuj, katerega pa pri izstopu ne odda, temveč ga hrani za vožnjo nazaj. Pri razstavnem odboru dobi potrdilo, da je razstavo posejil. S tem potrdilom in voznim listkom se vrača brezplačno domov. Sadni kupci in ljubitelji sadja, udeležite se razstave!

Tedenski tržni pregled

ZITO. Zadnjih sedem dni so cene žitu na svetovnih tržiščih malo valovale. Najprej so malo narasle, zadnje dni pa so zopet popustile. Najnovejšo poročilo Mednarodnega kmetijskega zavoda v Rimu pravi, da je bil letošnji svetovni pridelek

Julka je vsa zlezla v gube in se skrivala pred ljudmi. Ko sta prišla z možem ob imetje, je hodila delat na polje k tujim ljudem. Ker je bila skromna in pridna, so jo imeli ljudje radi, vendar so jo tudi često mučili s spominji, ki so jo skeleli kakor žerjavica na odprtih ranah...

Včasih je vprašala znanka:

«Ali ti ni nič mar za sina, Julia —»

«Nič —» je odvrnila Podlipčevka in s topim pogledom motrila znanko.

Vendar je vedela vsa vas, da Julka včasih bledi po cele noči okrog in kliče in išče svojega Tončka.

«O, zdaj bo že vendar Tone!» jo je včasih nahrulil gozdar, ki se je pod večer vračal na vas in jo srečal kje na križpotju.

Julka ga je pogledala:

«Misliš, da res?»

«Kakopak!»

«Ali si ga videl?»

«Jaz ne! Toda Dolinar iz Preloga in Tomejec iz Rova sta slišala o njem, da je —»

Julka ni poslušala do kraja. Kakor je bila, se je odpravila na pot. V šir in dalj ni bilo vasi tam okrog, da je ne bi Julka posetila in obiskala tega ali onega človeka, ki da je baje slišal govoriti o njenem sinu ali ga celo videl.

Ščasoma jo je poznala vsa bližnja in daljnja okolica. Kadar se je kje pojavila, so šepetali ljudje:

«Podlipčevka že spet išče sina!»

Tako sta prav za prav živela oba Podlipčeva samo še sama sebi v zasmeh in vsem ljudem v zabavo. Vendar je materina vera bila tako močna, da je morala biti izpolnjena.

(Dalje prih.)

pšenice celo večji kakor lani. Pridelek drugih žit je bil manj zadovoljiv. Turščica obeta v Evropi precej ugodno letino, dočim v Zedinjenih državah kaže slabše. Na novosadski blagovni borzi so bile zadnje cene: pšenica 257.50 do 260 Din, oves 143 Din, turščica 157.50 do 161 Din, moka 423 do 430 Din.

ZIVINA. Cene se drže, ker je precejšen izvoz. Na mariborskem živinskem sejmu v torek so bile za kilogram žive teže naslednje cene: debeli voli 8 do 8.25 Din, poldebeli 7 do 7.25 Din, plemenski 6.75 do 7 Din, biki za klanje 5.50 do 8.75 Din, klavne krave, debele 6.50 do 7.25 Din, plemenske 5.50 do 6 Din, krave za klobase 3 do 4 Din, mlada živina 6.50 do 7 Din. Mésne cene so bile v Mariboru: govedina 9 do 18 Din, teletina 12.50 do 19 Din, svinjina 10.50 do 27 Din za en kilogram.

HMELJ. Cene hmelju na svetovnih tržiščih se vztrajno drže na visokem stanju. V Zalcu na Češkoslovaškem so bile cene v ponedeljek med 3700 do 4300 Kč za 50 kg (v naši vrednosti 124 do 144 Din za en kilogram). Pri nas v Savinjski dolini, kjer je le še malo hmeljskega pridelka neprodanega, se cene v glavnem ne spreminjajo mnogo. Približno iste cene kakor na Češkoslovaškem so tudi v Nemčiji, dočim so v Franciji nižje.

Sejmi

- 2. oktobra: Sv. Lovrenc v Slovenskih goricah, Kostrivnica.
- 3. oktobra: Dol.
- 4. oktobra: Zalec, Jurklošter, Slivnica, Konjice, Kostanjevica, Litija, Gornji Logatec, Sv. Lenar v Slovenskih goricah, Turnišče, Ormož, Jesenice, Slovenjgradec (samo živinski).
- 5. oktobra: Metlika, Horjulj, Sv. Helena v Rovtuh, Hodoš.
- 6. oktobra: Pišec, Ponikva, Motnik, Zdenska vas.
- 7. oktobra: Toplice na Dolenjskem.

Kratke vesti

— **Vrednost denarja.** Na zagrebški borzi so je dobilo dne 28. septembra t. l. v devizah: 100 avstrijskih šilingov za 796.50 do 799.50 Din, 100 nemških mark za 1347 do 1350 Din, 1000 madžarskih kron za okrog 79 in pol pare, 100 italijanskih lir za 215.24 do 217.24 Din, 1 dolar za 56.43 do 56.63 Din, 100 francoskih frankov za 156 Din, 100 češkoslovaških kron za 167.35 do 168.15 Din. — V Curihu se je istega dne dobilo v devizah 9 švicarskih frankov ter 14 in pol santima za 100 dinarjev.

— **Težkoče Slavenske banke.** Slavenska banka, ki ima svoj sedež v Zagrebu, je prišla te dni v plačilne težkoče, in je zagrebško sodišče odredilo zabrano odvajanja premoženja. Banki je dovoljen 14dnevni rok za predložitev premoženjskega izkaza. Zatrjuje se, da so nastale težkoče samo zaradi tega, ter banka trenutno nima dovolj razpoložljivega denarja. V interesu vlagateljev in narodnega gospodarstva bi bilo, da bi prišlo do mirne poravnave in likvidacije zavoda.

— **Zgradba železniške proge Krapina-Rogatec.** Te dni je predložila prometnemu ministrstvu poročilo posebna komisija, ki je pregledala traso proge Krapina-Rogatec, ki bo po zelo kratki poti vezala Slovenijo s Hrvatsko. Po poročilu komisije meri proga 14.5 km ter bo stala zgradba 28 milijonov dinarjev. Z delom prično prihodnjo pomlad, ako bo tozadavna postavka, ki je vnešena v novi proračun, sprejeta. Dolžnost naših poslancev je, da skrbje za to, da se to vprašanje končno enkrat reši, ker je ta proga velikega gospodarskega pomena za vso Slovenijo.

— **Kmetovalcem gornjegrajskega okraja.** Našo občine in kmetovalci naj ne tolmačijo napačno in naj ne zamerijo, ako se letos kmetijski potovanj pouk, predavanja, tečaji itd. ne vrše tako redno kakor druga leta. Okrajni ekonomski ne prejema namreč nikakega potnega pavšala in potujejo od časa do časa le s sredstvi skromne mesečne

DOMAČE NOVOSTI

plače, ki jedva zadostuje za preživljanje na službenem mestu. Ko bodo zopet najnujnejša sredstva na razpolago, se bo tudi potovalna služba poživela z vso potrebno intenzivnostjo. F. Wernig.

— **Kupei lepe marijnodvorske plemenske živine, pozor!** Dne 22. septembra t. l. se je vršil na Rečici ob Savinji obnovljeni živinski sejem, ki je služil tudi v razstavne in informativne svrhe glede lepega blaga marijnodvorske pasme. Prigon je bil za prvokrat zelo dober. Bilo je okoli 60 glav govedu na sejmišču. Škoda samo, da niso prišli tudi kupei, katere je uplašil svoječasni v naglici pripravljeni plemenski sejem v Mozirju. Kupei bi tokrat gotovo prišli na svoj račun. Ker pa se je dobro plemensko blago, ki je naprodaj, zaznamovalo in popisalo, vabimo interese lepih marijnodvorskih brojih krav, telic in bikcev, da se obrnejo na naslov: Wernig, kmetijski referent, Gornji grad.

— **Čebelarji tečaj na Grmu.** Čebelarstva podružnica novomeška bo priredila v nedeljo 3. oktobra t. l. na kmetijski šoli na Grmu enodnevni čebelarji tečaj z naslednjimi predavanji: 1. Točenje medu in ozimljanje, 2. prestavljanje čebel iz kranjčev v panje s premakljivim satjem, 3. prva pomladna opravila. Nekateri opravi se bodo tudi praktično pokazali v šolskem čebelnjaku. Pouk se bo pričel točno ob 9. uri dopoldne. Udeleženci tečaja bodo dobili na kmetijski šoli kosilo. Din za osebo. Kdor se želi udeležiti tega tečaja, naj se prihlasi vsaj do sobote 2. oktobra t. l. po dopisnici na: Tajništvo čebelarstva podružnice novomeške, Grm, pošta Novo mesto.

— **Jesenski tečaji pri državnih trtnih nasadih in drevesnicah mariborske oblasti** se bodo vršili od 11. do 18. oktobra t. l., in sicer: v Pekrah (pošta Limbuš pri Mariboru), v Kapeli (pošta Slatina-Radenci), in v Ptujju. Tečaja v Pekrah in Kapeli bosta za vinarstvo in sadjarstvo, v Ptujju pa samo za sadjarstvo. Delovni program za tečaje je naslednji: a) pripravljanje in čiščenje posode za trgatve; b) merjenje sladkorja in kisline v moštu; c) pouk o trgatvi, pecljanju in maščenju grozdja; d) o izboljšanju vinskega mošta v slabih vinskih letinah v mejah zakona; e) o pogojih pravnega vrenja; f) o napravi belega in črnega vina, uporabi žveplovega dvokisa ob pripravljanju vina, uporabi metabisulfita I. dr.; g) o pretakanju, umetnem čiščenju in filtriranju (precejanju) vina; h) o pogojih, ki jih morata izpolnjevati kurilnica in dobra klet; i) o hujših boleznih vina (cikavost, vinski kan, vlečljivost, zavrelca itd.), o odvratanju in zdravljenju teh bolezni; j) konzerviranje svežega grozdja in sadja; k) sušenje sadja in grozdja; l) konzerviranje sadja in zelenjave s steriliziranjem kakor tudi konzerviranje mošta (vino brez alkohola); m) ravnanje s kletnimi pripravami in njih pravilno čuvanje ter n) pouk o kuhanju žganja iz tropin. Vsak udeleženec tečaja bo dobil prosto prenočišče in dnevno 10 Din kot prispevek za prehrano. Razen tega dobe ob koncu tečaja odlični tečajniki nagrade, obstoječe v orodju. Tečaji so namenjeni v prvi vrsti kmetiskim in viničarskim mladeničem, pa tudi drugim, ki se hočejo udeležiti tečajeve na lastne stroške. Kdor se želi katerega navedenih tečajev udeležiti, se mora čimprej, najpozneje pa do 4. oktobra t. l. ustno ali pismeno prijaviti pri upravniku trtnega nasada ali drevesnice, kjer želi obiskovati tečaj. Prijave za udeležbo sprejemajo tudi sreski kmetijski referenti ter vinarski in sadjarski nadzornik v Mariboru.

Smola tovarnarja lasnic.

«Vi ste gotovo enkrat živel: že lepše dni, siromak,» je pomilovala mlada gospa milodarov prosečega potepina.

«Seveda, draga gospa, jez sem bil nekoč zelo bogat: imel sem lepo vilo, lasten avto... Moja nezdgo imajo na vesti ženske...»

«Zakaj ženske?» je radovedno spraševala gospa.

«Da, da, ženske s svojimi dečjimi frizurami. Vi morate namreč vedeti, da sem bil svoječasno tvorničar lasnic...»

* **Braleem in brakam «Domovine».** Kakor smo že večkrat obvestili cenjene bralee in brakle «Domovine», namerava izdati znani ljudski pisatelj g. Anton Stražar knjigo povesti, ki se bo imenovala «Slike iz preljubega brdskega kraja». Za to knjigo je veliko zanimanje, kajti oglasilo se je že lepo število naročnikov. Pisatelj g. Stražar prosi, da vsi, ki se še niste naročili na knjigo, to nemudoma storite, kajti cena knjigi bo tako nizka, da ni treba priti tudi tega prav nič omahovati. Povesti so tako zanimive, da ne bo nikomur žal za malo vsoto, ki jo bo odštel za to lepo knjigo. Za naročilo zadostuje dopisnica, na kateri izjavi naročnik, naj se mu pošlje knjiga, ko bo izšla. Vsakdo plača knjigo šele ob sprejemu.

* **Češkoslovaški parlamentarci pridejo v Jugoslavijo.** Te dni bodo posetili češkoslovaški parlamentarci našo državo. Beograjska Narodna skupščina pripravlja bratskim gostom prijazen sprejem. Po možnosti bodo Čehoslovaki posetili tudi Ljubljano in Bled.

* **Potovanje Svetozarja Pribičevića v Pariz.** Te dni je odpotoval v Pariz voditelj SDS poslanec Svetozar Pribičević, kamor je vedel svojo bolno hčerko, da jo preiščejo tamošnji zdravniki.

* **Shodi SDS v Prekmurju.** V nedeljo 26. septembra se je vršila vrsta javnih shodov narodnega poslanca dr. Pivka po srednjem Prekmurju, spadajočem k sredu Dolnja Lendava. V Beltincih je govoril dr. Pivko pred 250 volilci. Shod se je vršil v hotelu «pri Kroni» v polni gornji dvorani ob 9. dopoldne. V občini Renkoveci pri Turnišču, kjer še naši pristaši niso organizirani v posebni krajevni organizaciji, se je vršil ob 13. prvi shod naše stranke, katerega se je udeležilo okrog 90 domačinov. Po shodu so se oglašali novi pristaši in sklenili so, da se osnuje v občini krajevna organizacija. Ob 4. uri popoldne se je vršil tretji shod v Melincih ob Muri ob navzočnosti kakih 100 volilcev, večinoma že organiziranih članov naših organizacij v Melincih in Gor. Bistrici. Ob 7. zvečer se je predstavil narodni poslanec članom nove marljive organizacije v Ižakovicah. Tudi tukaj so se zbrali razen naših pristašev v velikem številu tudi drugi domačini. Na vseh imenovanih shodih je dosegel govornik popoln uspeh in ni nikakšnega dvoma, da je storila naša stranka s temi shodi krepak korak naprej. V srednjem Prekmurju smo bili ob zadnjih volitvah razmeroma še slabi in neorganizirani, danes pa imamo v svojih organizacijah zbrane najplivnejše domačine.

* **Poroka.** V nedeljo 26. septembra t. l. se je v Motniku poročila gdč. Terezija Križnikova, hčerka znanega pisatelja narodnih povesti Gašperja Križnika, ki je bila več let v službi pri g. dr. Zerjavu, z g. Lojzeto Erjavcem, uslužbencem mestne elektrarne v Ljubljani. Obilo sreče!

* **Priklopitev Brezja Senovemu.** Iz Brezja pri Rajhenburgu nam poročajo, da se je tam za hrbtom in proti volji ogromne večine občanov skuhalo priklopitev občine Brezje Senovemu. V Brezjah niso bile niti občinske volitve, ampak so se kar pogodili, z drugimi besedami: SLS je sama narekovala odbornike. Okrajni zastop in veliko županstvo nista prav storila, da sta na besedo takega predstavništva kaj dala. Razmere, zlasti gospodarske, pa priklopitve ne priporočajo. (Op. ur.: O stvari se bomo poučili in še poročali.)

* **Važen izum našega rojaka.** Goriški Slovenec g. Adolf Kočevar je iznašel pripravo, ki se z lahkoto nastavi ali odstavi na kolesa vseh vrst avtomobilov in preprečuje, da bi bilo občinstvo ob dežju ali na blatnih cestah oškropljeno od mimo vozečih avtomobilov.

* **Zalni dan invalidov v Celju.** Invalidska organizacija je uvedla lep običaj, da se vsako leto enkrat spominja vojnih žrtev. Krajevna organizacija Udruženja vojnih invalidov v Celju bo po-

častila spomin svojih padlih vojnih tovarišev dne 19. oktobra t. l. z žalno mašo.

* **Strašna nesreča naših letalcev v Pragi.** V sredo minulega tedna je odletela iz Novega Sada pod poveljstvom komandanta prvega našega letalskega polka v Novem Sadu podpolkovnika Jovana Jugovića letalska eskadrila, obstoječa iz petih letal, v poset k češkoslovaškim letalcem v Prago, poljskim v Varšavo in rumunskim v Bukarešto. V Prago je prispela eskadrilja istega dne pozno popoldne in je bila prav prisrčno sprejeta. Glede na ugodno vreme so se naši letalci odločili, da nadaljujejo že v petek svoj polet v Poljsko. Odhod je bil določen za 9. uro dopoldne. Goste naj bi spremljalo do meje eno češkoslovaško letalo pod vodstvom štabnega kapetana Kostrbe in tri češkoslovaška letala pod poveljstvom kapetana Mijažikovskega. Pri dvigu v zrak je prišlo do usodepolne pomote. Prvi bi se imel dvigniti kapetan Kostrba s svojim letalom, za njim pa naše vodilno letalo, ki ga je vodil kot pilot poročnik Njegovan in na katerem se je nahajal komandant naše eskadrilje podpolkovnik Jugović. Zaradi pomote sta se obe letali dvignili istočasno, tako da je prišlo do trčenja. Trčenje je imelo strašne posledice. Jugoslovensko letalo se je vleglo na češkoslovaško in oba aparata sta stisnjena drug v drugega strmoglavila na zemljo. Padec je bil tako silen, da sta se obe letali popolnoma razbili. Pod razvalinami sta obležala razmesarjena podpolkovnik Jugović in kapetan Kostrba. Dočim je bil Kostrba mrtev na mestu, je umrl Jugović, ko so mu za silo obvezali strašne rane. Težko ranjeni Njegovan je bil odpeljan v bolnico, kjer je popoldne podlegel poškodbam. Jugoslovenski mehanik Aksimov je bil le lahko ranjen, dočim je češkoslovaški mehanik Ružička skočil pravočasno z letala, tako da sploh ni bil poškodovan. Katastrofa je napravila v Pragi ogromen vtis in izzvala splošno žalost.

* **Naši letalci v Poljski.** Po težki nesreči v Pragi so naši letalci poleteli v Krakov in od tam v Varšavo. V obeh mestih so bili zelo prisrčno sprejeti. Naša letalska eskadrilja obstoja sedaj po praški nesreči še iz štirih letal.

* **Naše trgovinsko brodoge.** Po podatkih ravnateljstva za pomorski promet smo imeli koncem leta 1925. skupno 10.573 parnikov, jadrnic in čolnov. Samo parnikov je bilo 147 z nad 97.000 tonami. Celokupna tonaža našega trgovinskega brodoge je znašala v omenjenem času nad 127.000 ton.

* **Strokovni čevljarski tečaji v Savinjski dolini.** Pišejo nam: V Savinjski dolini se namerava prirediti več strokovnih čevljarskih tečajev za risanje vzorcev in tudi za prirojavanje gornjih delov. Vsak udeleženec bo moral prirojiti tri do štiri pare čevljev pod nadzorstvom strokovnega učitelja g. Stegmüllerja. Ti tečaji se nameravajo vršiti v raznih krajih, in sicer za enkrat v balcu, št. Juriju ob Taboru, v Celju in v Trbovljah. Vršil se bo vsak posamezni tečaj samo pod pogojem, da se bo priglasilo zadostno število zainteresentov. Vsa pojasnila daje zastopnik tvrdke Alojzij Lorenčič, Sv. Peter v Savinjski dolini 17. Odgovarja se le, ako se priloži znamka za odgovor. Dostop k tečaju imajo mojstri, pomočniki, vajenci ter tudi vdove čevljarjev. Nihče naj ne zamudi te ugodne prilike.

* **Rimski grobovi v Dalmaciji.** Blizu Supetra v Dalmaciji so nedavno odkrili več rimskih grobov iz IV. stoletja. V grobeh so našli tudi precej denarja iz rimskih časov.

* **Smrt stoletnega starca.** V Plevlju je pred kratkim umrl v 101. letu svoje starosti mohamedanec Omer Činar, ki je bil od svojega 80. leta državni uradnik. Svoječasno sta bila on in njegov prijatelj Čengić edina človeka, ki sta v plevljskem okraju znala čitati in pisati.

* **Odkritje spomenika padlim vojakom v Trbovljah.** Odbor zveze slovenskih vojakov v Trbovljah prosi vsa trboveljska društva, da na dan 31. oktobra t. l. opuste vsako prireditev, ker se bo vršilo odkritje spomenika padlim vojakom domačinom.

* **Jesenski jabolčni evet.** Pišejo nam: V Gajšku pri Rogaški Slatini je v velikem sadonosniku posestnika g. Jožefa Waide pognalo na različnih jablanah mnogo cvetja. Sadonosnik napravlja prav pomladni utis, ki ga motijo le dozorela jabolka in suho listje med novimi listi.

* **Odtok Cerkniškega jezera.** Cerkniško jezero se letos zelo dolgo ni odtoklo. Šele minuli teden je padla voda toliko, da so mogli kositi. Preden pa so odpeljali posušeno seno, je voda ponovno narasla zaradi hudega deževja.

* **Popoldanske šole.** Iz Grlincev pri Cankovi nam pišejo: Pri nas so doslej hodili učenci v šolo od 8. do 13. ure, a popoldne so pomagali staršem pri delu. Pred kratkim pa so zvedeli v šoli, da je ukazalo sresko poglavarstvo v Murski Soboti, da se mora šola zopet vršiti od 9. do 12. dopoldne in od 1. do 3. včasih celo do 4. ure popoldne. S tem je vzeta nam staršem popoldanska pomoč naše šolske mladine, šola pa nima zato nič več učnega časa kakor prej. Kaj naj storimo, da dobimo zopet dopoldanski pouk za mesece, ko imamo dela čez glavo, a delavcev ni nikjer dobiti.

* **Zdravstveno stanje v Sloveniji.** Po uradnem izkazu je bilo 4. t. m. v bolnicah Slovenije skupno 2913 bolnikov. Od teh so bili v splošni bolnici v Ljubljani 504, potem v bolnici za duševne bolezni na Studencu 419, v splošni bolnici v Mariboru 276, v bolnici za duševne bolezni v Ljubljani 261, v hiralnici v Ljubljani 227, ostali v drugih bolnicah.

* **Smrt v Krki.** Prejšnji teden se je šla kopat v Krko kmetica Marija Butkovičeva iz Boršta pri Krški vasi. Čeprav je znala plavati, jo je zgrabil vrtinec in jo potegnil v globočino. Utopljenka je bila stara šele 35 let in je zapustila dvoje nepreskrbljenih otrok.

* **Kap ga je zadela.** 52letnega zidarja Josipa Preglja iz Most pri Ljubljani, zaposlenega pri neki stavbi v Šiški, je zadela kap, ko je oblačil svojo delovno obleko. Njegovo truplo so prepeljali na njegov dom v Moste.

* **Samomor.** Te dni popoldne se je vračal iz Ruš domov Matija Gradišnik. Možak je bil precej vinjen. Ko je prišel do Drave, je nenadoma skočil v vodo in izginil v valovih.

* **Utopljenec v Savi.** Te dni so potegnili iz Save pri Spodnjih Gameljnah truplo približno 60 letnega moškega. Utopljenec je imel sive lase ter nekoliko sive brade. Oblečen je bil v sivo delavsko obleko. Njegovega imena niso mogli ugotoviti.

* **Nenadna smrt.** V kolodvorski restavraciji v Zidanem mostu je zadela kap Dragutina Jakovljeviča iz Rume v trenutku, ko je plačeval plačilnemu natakarku. Jakovljevič je bil takoj mrtev.

* **Smrtna nesreča.** Pri obiranju češpelj je padla z drevesa na Goberniku pri Sv. Lovrencu posestnica Marija Toševa, ki je dobila tako težke poškodbe, da je kmalu umrla.

* **Tatinski cigani.** Pred kratkim so ukradli cigani Anton, Franc in Jožef Hudorovič ter Josip Brajdič kobilo posestniku Francu Wolfu v Dolgi vasi pri Kočevju. Anton Hudorovič je gnal kobilo proti Hrvaški, a so mu pot prestregli orožniki, ki so ga aretirali ter kobilo vrnili posestniku. Ostali cigani so zbežali.

* **Kaznjene pobegnili.** Od delavskega oddelka pri državnih trsnih nasadih v Pekrah pri Mariboru je pobegnili pred nekaj dnevi kaznjene mariborske moške kaznilnice Jožef Preložnik, posestnik iz Krčevine pri Vurbergu. Možak je nad 30 let star in je sedaj služil dveletno težko ječo radi težke telesne poškodbe.

* **Aretacija pobeglega kaznjence.** Celjska policija je aretirala nekega moškega, ki se je obnašal zelo sumljivo. Aretiranec sprva ni hotel priznati svojega pravega imena. Končno pa se je le podal in povedal, da je Salko Hukić iz Sarajeva. Ugo-

tovilo se je, da je možak meseca maja pobegnili iz moške kaznilnice v Mariboru, kjer bi moral odsedeti štiri leta kazni. Hukić je nevaren tat in vlomilec.

* **Zajeti junak.** S straže pri municijem skladišču na Ljubljanskem polju je pobegnili te dni Alojzij Hupal, doma iz vasi Artiče pri Brežicah.

* **Roparski napad.** Iz Šmartnega pri Litiji poročajo, da se je nedavno zvečer vračal proti domu 50letni bišni posestnik v Ustju Janez Trelec. Pred svojo hišo je Trelec opazil nekega moškega, ki je skušal odpreti vrata. Posestnik je pristopil k neznanecu ter ga vprašal, kaj želi, na kar mu je tujec povedal, da prosi milodarov. Trelec se je nato podal proti nasprotni strani hiše, a neznanec mu je sledil. Oba sta se začela pripraviti in metati ter je med tem časom neznanec ukradel Trelecu žepno uro z verižico. Tatu so že na sledu.

* **Zlatnike so našli v milu «Gazela» naslednji:** Marija Kočvarjeva (Nestopla vas pri Semiču), Marija Biderjeva (Suha pri Rečici ob Savinji), Ivana Sovenceva (Ljubljana, Dunajska cesta 19), Marija Anžlovarjeva (Petrušna vas), Nežika Ka-

pusova (Koroška Bela), Katarina Jazbečeva (Krškavas-Brežice), Uršula Rotarjeva (Ljubljana, Ulica Stare pravde št. 5), Elizabeta Kranjčeva (Lipa-Štore), Ferenčak (Laško), Ivana Bokavškova (Brezovica), Kata Jakirčevičeva (Davor), Štebrič (Zagorje), Evica Ungarova (Šibenik), Marija Prkičeva (Split, Bilanova ulica), Marija Kumerjeva (Slatine), Milan Vuga (Ptuj), Nikola Katušin (Netretič pri Karlovcu), Ana Kumarjeva (Slatine), Bara Vinožganjeva (Šestine pri Zagrebu), Marija Perlainova (Split, Ban Mladenova 7), Josip Šalamon (Brod na Savi), Tereza Doberškova (Dolgi potok), Katica Leopoldova (Veliki Zdenci), Ferdinand Sušec (Tolsti vrh pri Mislinjah), Anton Eržen (Gorenja vas), Jera Jamova (Kozarje), Martin Kodalič (Gjurgjevac), Marija Fürstova (Spodnje Pobrežje), Marija Šandorjeva (Nova cerkev), Franca Mariničeva (Berkovci).

* «Brezalkoholna produkcija», Ljubljana, Poljanski nasip 107, pošlje vsakemu naročniku «Domovine» zanimiv cenik brezplačno. Zahtevajte ga takoj; ne bo Vam žal!

* Opozorjamo na današnji oglas H. Tomec. 239

Grozne povodnji v Sloveniji

Najhujše so prizadeti Kozarsko in Šmartinsko polje, Poljanska in Sorška dolina. — Deroče vode so razdirale in odnašale mostove, brvi in poslopja. — Več smrtnih žrtev.

Takšne strašne povodenjske katastrofe, kakršno je doživel v pondeljek in torek velik del Slovenije, že ni bilo mogoče več sto let. Po nalih v nedeljo in pondeljek so strahovito narasli Sora, Gradašnica, Horjulščica, Glinščica in razni drugi drugače majhni potoki ter se razlili po polju in seliščih.

V ljubljanski okolici so Vič, Glince, Rožna dolina, Kozarje in druge vasi preživele od pondeljka na torek strašno noč. Ogromne množine vode, ki so se gnale od Polhovega gradca sem, so udirale v hiše, odnašale s seboj mostove in brvi. Ljudje so se reševali na podstrešja in na drevja. V Kozarjah je voda segala že skoro do nizkih streh ter odplavila mnogim malim posestnikom in bajtarjem po več kosov živine, zlasti pa kokoši, katerih se je nekaj rešilo na drevesa in strehe.

Kakor Kozarsko, tako je uničeno tudi Šmartinsko polje. Nad Šmartnim je valovilo proti Dobrovi eno samo veliko jezero, v katerem so plavale razvaline razdejanja.

V Medvodah je bila vsa tovarna papirja pod vodo, ki je odplavila vse zaloge izdelanega papirja in ogromne množine lesa. Takega razdejanja, kakor ga je povzročila Preščenica v Preski pri Medvodah, ne pomnijo niti najstarejši ljudje. Ko so se pričele pritakati deroče vode, se je polastila ljudi silna panika. Med strašnim bučanjem so deroči veletoki trgali zemljo, mostove, bregove, odnašali svinjake in izpodkopavali hiše. Skoro v hipu je bila Preska odrezana od sveta. Vsak dohod v vas je bil nemogoč.

Pri papirnici na Goričanah je tekla Sora čez most, ki je zelo visok. V papirnici sami je vse poplavlilo. Železniški promet med Medvodami in Mednem je bil prekinjen.

Pozorišče groznih prizorov je bila tudi Škofja Loka z okolico.

Poljanščica je strahovito narasla ter vlekla s seboj drevesa, deske, hlode, trame, brzovjavne drogove, kolesa in druge dele vozov. Obupni klici so se slišali z vseh strani. Vsa pokrajina je bila spremenjena v jezero, iz katerega so gledala posamezna poslopja. Voda je odnesla cela poslopja in zrušila železobetonski most.

Očividec, ki je prispel iz Poljanske doline, pripoveduje, da je v noči od nedelje na pondeljek tako strašno deževalo, kakor bi se utrgal oblak. Strašno je narasel drugače neznan potok Hotoveljšca, ob katerem se nahaja poljanska

električna centrala, ter odnesel in deloma zasul vseh osem mlinov, ki se nahajajo ob njegovi strugi. Tudi Poljanska dolina je tvorila bobneče in šumeče jezero, v katerem so plavali ostanki razrušenih poslopij in odnešenih predmetov.

Najgroznejše pa je bilo v Zireh in v Polhovem gradu, kjer se je pričela ta strašna katastrofa. V Zireh se je odtrgal oblak. Kaj se je dogajalo v vaseh nad Dobrovo, v Suici, Dvoru, Polhovem gradu in v Zireh, še ni točno znano. V Polhovem gradu so deroče vode odnesle 4 poslopja, med njimi Gasilski dom.

Opisali smo samo majhen del grozot, ki so jih doživljali poplavljeni kraji. Marsikje se je bilo zahvaliti le duševni prisotnosti nekaterih oseb, da ni bilo več smrtnih žrtev. Koliko je potonilo živali, se danes še sploh ne da preценiti. V Glinščici je utonil Anton Andrejak iz Podutika, ki se je pripeljal z dvovprežnim vozom do gostilne pri Lahni. Tam je zagrabila voda voz. Medtem, ko so se frije na vozu sedeči možje rešili, je postal Andrejak žrtev valov. Nekega neznanega utopljenca so našli med jelšami pri Cestniku na Viču. Posestnik Grad na Viču je zapazil, da je plavalo črez njegov vrt truplo neznanega otroka. Kakor zatrjujejo, je bilo po poplavljenih krajih še več smrtnih žrtev.

Velika povodenj je bila tudi v Savinjski dolini, vendar večja katastrofa ni nastopila. V celjski okolici sta izstopili Voglajna in Savinja. Malo hujša je bila povodenj v Saleški dolini. Paka se je spremenila v veliko reko in odnašala hlode, mostiče, jezove ter napravila mnogo škode.

Vode so k sreči začele kmalu upadati. Opasno pa lahko zopet postane, če deževje ne bo prenehalo. Kolika je škoda po poplavih, se sedaj še ne dá niti približno presoditi. Potrebna je takojšnja pomoč, ker je neštivilno ljudi prišlo ob ves pridelek in mnogo rodbin tudi ob streho. Gerent ski svet mestne občine ljubljanske je votiral za prvo pomoč poplavljenecem 100.000 dinarjev, a vlada je nakazala v iste svrhe 120.000 dinarjev. Vlada spriče te grozne katastrofe ne more ostati samo pri tej neznanosti vsoti. Za nesrečne poplavljenca se bo morala uvesti tudi privatna nabiralna akcija.

Po vsej Sloveniji gre glas:
Le „Domovina“ je za nas!

Strašne vremenske neizgode po vsem svetu

Grozni viharji in velike povodnji v Ameriki in Evropi —

Viharji so zahtevali več tisoč smrtnih žrtev — Vremenske katastrofe so posledica velikih sprememb na solnčni površini

Letošnje leto je leto vremenskih katastrof, kakršnih ne pomni zgodovina človeštva že mnogo desetletij.

Ena najhujših vremenskih katastrof je zadela te dni severnoameriški polotok Florido. Tam je divjal 18. sept. t. l. strašen vihar, ki je napravil zlasti v mestu Miami velikansko škodo. Neštevilno hiš je bilo porušenih. Nesreča je zahtevala blizu 2000 smrtnih žrtev in več tisoč ranjencev. Samo v mestu Miami je bilo usmrčenih 150 oseb in blizu 3000 ranjenih. Ladje, ki so se nahajale v tamošnjem pristanišču, so se potopile. Naslednjega dne je obiskal nesrečno Florido nov orkan, ki je povzročil zlasti veliko škodo v Pensacoli. Vihar je bil tako strahovit, da je izruval cele gozdove dreves. V Pensacoli je porušil vihar 10nadstropno poslopje ameriške Narodne banke. Okrog 100.000 ljudi je brez strehe.

Nekaj dni nato je divjal strašen ciklon v Paragaju, kjer je porušil mesto Eucarnacion. Mrtvih je bilo okrog 500 ljudi.

Izredno hud vihar je bil tudi v južnem delu države Misisipi, ki spada pod Zedinjene države.

Dalje se je v državi Iowa utrgal oblak in je reka Floyd ako narasla, da je podrla nasip. Mnogo ljudi je utonilo, nad 500 rodbin pa je ostalo brez strehe.

Minulo nedeljo in v ponedeljek so bile ponovno velike vremenske katastrofe po raznih državah Evrope in Amerike. V naši državi je bila zlasti Slovenija hudo prizadeta. V Žireh se je utrgal oblak, kar je povzročilo veliko povodnj. Narasli sta zlasti Sora in v ljubljanski okolici Gradaščica. (O tem poročamo na drugem mestu.) Strašna nevihta je divjala tudi na Primorskem. Nad Tržičem se je utrgal oblak in Soča je narasla za en meter ter na mnogih krajih preplavila Furlansko ravnino. V Tržiču in v Ronkih je voda vdrla v stanovanje in trgovine ter odnesla mnogo blaga. Trst je ostal v noči od nedelje na ponedeljek brez razsvetljave.

O ponovnih strahovitih viharjih poročajo iz Severne in Južne Amerike. V Kanadi so divjali snežni viharji, ki so napravili mnogo škode na polju. Več tisoč glav živine in ovc je zmrznilo. Nadalje je bil v Braziliji strašen ciklon, ki je skoro popolnoma porušil braziljsko mesto Itambo. Mrtvih je nad 100 ljudi, okrog 1000 pa ranjenih.

Nekateri učenjaki pravijo, so vseh letošnjih vremenskih neizgode krive velike spre-

membe, ki se pojavljajo letos na solnčni površini. Baš te dni se je opazalo na solncu nenavadno gibanje. V soboto 18. in nedeljo 19. septembra t. l. se je pojavila na solnčni površini velika skupina peg, ki se je videla tudi s prostim očesom. Ta nebesni pojav so opazovali v krajih, kjer je bilo vreme lepo, mnogi prijatelji narave in zvezdoslovci. V soboto so solnčne pege naglo spreminjale svojo obliko. Trgale in delile so se v manjše pege in v nedeljo se je oblika zopet popolnoma spremenila. V sredo 22. sept. t. l. je bilo videti na solncu šest temnih delov, za katerimi so se združile manjše solnčne pege v veliko jedro. V soboto 25. septembra so se pojavile na solnčni površini tri ločene majhne pege in majhna skupina peg. Zapadnemu delu solnčne oble se je bližala velika katastrofa, ki je morala slediti te dni.

Pojav velike skupine solnčnih peg, ki so jo opazovali zvezdoslovci v soboto 18. in v nedeljo 19. septembra t. l., za srednjo Evropo ni imel težkih vremenskih posledic. Pač pa so čutili posledice teh nebesnih pojavov v drugih krajih. V Angliji je nastala v nedeljo nenavadna vročina, v Londonu so imeli strašne nevihte in nalive. Florido je zadela 18. in 19. septembra, kakor smo gorl omenili, strašna vremenska katastrofa, ki je zahtevala mnogo človeških žrtev in povzročila ogromno gmotno škodo. Razni znaki naravnosti kažejo na to, da je katastrofa na Floridi v neposredni zvezi s čudnimi pojavi na solnčni površini.

Iz opisanega je jasno razvidno, da velike spremembe na solnčni površini povzročajo vremenske katastrofe na naši zemlji. Vremenske neizgode, ki so zadele Slovenijo v nedeljo 26. in v ponedeljek 27. septembra t. l., ter nevihte in strašni viharji ob Jadranskem morju so najbrže v tesni zvezi z velikimi spremembami na vzhodnem delu solnčne površine.

Zvezdoslovci so napovedali največje spremembe in največje število peg na solnčni površini šele za leto 1928. Kljub temu je solnčna površina že letos izredno nemirna, kar priča, da se dogaja v svetovju nekaj izrednega. Letošnje leto je na strahovitih vremenskih katastrofah in drugih neizgodeh v naravi sploh zelo bogato. Kaj nas še čaka, ako se bo delovanje solnčne površine stopnjevalo, je težko povedati.

zveze med našimi ljudmi. Pri svojem prosvetnem delu je rabil knjig, iger, pesmi, not itd.; zato si je poiskal v domovini sotrudnikov iz raznih pevskih in drugih prosvetnih društev, da so ga podpirali pri njegovem delu. Da so slovenska prosvetna društva v Ameriki tako lepo uspevala, je predvsem njegova zasluga. «Ameriška Domovina» mu je posvetila v spomin med drugim naslednje besede:

Umrl je po dolgi bolezni g. Frank Hudovernik, eden najbolj poznanih Clevelandčanov. Brez dvoma je bil pokojni Frank Hudovernik eden najagilnejših naših delavcev na društvenem in organizatoričnem polju. Bil je glavni tajnik Slovenske dobrodelne zveze od 1914. pa do 1923. Natančen, neumorno delaven, pošten in skrben je mnogo pripomogel, da je Zveza lepo napredovala. Njegovo poslovanje je bilo vselej vzorno. Frank Hudovernik je bil tudi prvi tajnik Slovenskega narodnega doma v Clevelandu. Sodeloval je dolga leta kot član Slovenskega Sokola, katerega dolgotrajni tajnik je bil. Ko smo leta 1919. pošiljali zaboje z živežem in obleko v staro domovino, je

bil Frank Hudovernik neumorno na delu pri ureditvi zabojev, pri vodstvu računov in ekspediciji. Bil je tudi član društva Slovan. V Clevelandu je bival 20 let in si postavil lasten dom. Doma je bil iz Velikih Lašč.

Iz poročil, ki jih prejemamo od naših znancev, se vidi, da društveno življenje v Ameriki ni več tako živahno, kakor je bilo nekdanj. Temu vzrok so nove razmere: predvsem manjka novih ljudi, ker je priseljevanje omejeno in je zaradi tega čim dalje manj prirastka. Domači prirastek se amerikanizira in je le težko v mladini gojiti še narodni jezik. Nevarnost je, da bo že ta generacija pozabila na «staro domovino», ki jo pozna itak le iz pripovedovanja staršev. Zaradi «subih» časov (zabranjena pitja alkoholnih pijač) tudi narodne prireditve, kjer so se zbirali naši ljudje iz vseh krajev, niso več tako obiskovane in manjka zveze med ljudmi in društvi. Starejša generacija, ki je živela še v domačin tradicijah, umira in izginja.

Zato je tem bolj škoda, da je izginil iz naših vrst mož, kakršen je bil Frank Hudovernik, ki je skrbel za to, da so se naši rojaki družili v društvih in da je bil med njimi še stari slovenski duh. On je skrbel za to, da so dobili v roke domače knjige, liste, igre in s svojim delom je vzdrževal ono našo Ameriko, ki je bila še narodna. Zato mu bosta ohranili stara in nova domovina hvaležen spomin.

Mariborska porota

Rodbinski zločin. Pred porotniki se je zagovarjal 23letni posestnikov sin v Ciglencah Franc Zel, ki je v nekem prepiru zaradi pluga pograbil kolo pluga ter ga z vso silo treščil svojemu svaku Juršetu v glavo in mu prebil lobanjo. Poškodba je bila smrtnonevarna. Pri razpravi je obtoženec trdil, da ni imel namena poškodovati svojega svaka. Juršetova žena in sorodniki so slikali poškodovanega Juršeta v najtemnejših barvah. Porotniki so zanikali vprašanje hudodelstva težke telesne poškodbe, zaradi česar je bil Zel oproščen.

Zeno umoril. V razpravo je prišel pred poroto posebno grd in zverinski zločin komaj 25letnega posestnika Ladislava Tota iz Pine pri Sp. Lendavi. V nekem prepiru z ženo je sirovež zagrabil nož in zabodel ženo v vrat. Ko je žena ležala na tleh, ji je prizadejal še nešteto ran po vsem telesu. Zaradi predloga, naj ugotovijo psihiatrji, ali je obtoženec duševno normalen, se je razprava preložila na prihodnje zasedanje.

Nepojasnen požig. Pred porotniki se je zagovarjala Marija Grahova, 24letna omožena posestnica iz Gor. Lendave. Obtožena je bila, da je okradla svojo teto posestnico Ano Bedekovo, na kar je hišo zažgala, da bi prikrija tatvino. Obtoženka je tatvino priznala, dočim je krivdo na požigu odločno tajila. Obtoženka Marija Grahova se dela večkrat blazna, a so nekatere priče trdile, da je popolnoma zdrava. Obtoženka je bila glede požiga oproščena, a za tatvino je dobila 6 mesecev težke ječe.

IZ POPOTNIKOVE TORBE

KOROŠKO PISMO.

Rož, 25. septembra.

Zadnjič sem nekoliko opisal naše razmere z ene strani, danes pa bi jih rad z druge. Med tem ko sem v zadnjem pismu povedal, kaj mislijo tisti, ki še vedno ne morejo pozabiti minulosti, naj zdaj pripominim, da žive med nami tudi Nemei, ki računajo s sedanostjo. Tako sem slišal pred nedavnim časom socialnodemokratskega deželnega poslanca L-a, kako se je zavzemal za čim tesnejšo zvezo z Jugoslavijo. Naj vam opišem ta dogodek!

Povedati moram najprej, da je bil cinternacionalce L. nekoč strašno hud na Jugoslavijo. Po shodih je rotil in klical celo «strme skalnate

Smrt zaslužnega rojaka v Ameriki

Naši Američani so izgubili letos (marca) iz svojih vrst enega najdelavnejših ljudi, ki ga bo težko nadomestiti posebno zato, ker je dandanes takih agilnih delavcev čim dalje manj in ni vsakomur dano, da bi si pridobil med ljudmi tako zaupanje kakor pokojni Frank Hudovernik.

Kot Laščan je poznal Hudovernik tako rekoč vse naše kraje in ljudi ter jih združeval v Ameriki v narodna društva, da se ne izgube v tujini in da ohranijo svojo slovensko zavest. Njegova delavnost je bila, občudovanja vredna. Kljub obilnemu delu, ki ga je imel v društvih, je dopisoval raznim znancem in neznancem v domovini, da je tako tvoril stalno vez med staro in novo domovino. Posebno Američanom, ki so se vrnili domov, je vedno dopisoval; sporočal jim je o razmerah, dogodkih in delu ameriških rojakov in tako vzdrževal prijateljske in kulturne

stene Karavank» na pomoč proti «Balkanu in Balkancem», češ, da je v nevarnosti nemška kultura in nemštvo sploh. Kljub svoji internacionalnosti tedaj seveda ni maral povedati in ne priznati, da v Rožu nemška kultura ne more biti ogrožena, pa naj tudi pridejo «Balkanci», ker je pač Rož slovenski. No, zdaj si je mož premislil, kakor čujem. Pihnil je na svoje nekdanje govorance in vzdihuje po zvezi srednjeevropskih držav, kjer naj bi bila tudi Jugoslavija. To je za nas Slovence, ki smo vedno želeli poštene ureditve meja in čim znosnejšega sožitja z vsemi našimi mejaši, res dragocena beseda.

Kakor ta naš deželni poslanec tako govori že mnogo treznih Nemcev. Morda jih je izmodrila bolečina, ki jo sami občutijo na Tirolskem? ... Naj bo kakorkoli, nas le veseli, da prihajajo Nemci do spoznanja, da smo tudi mi ljudje. Upamo, da boste vi v Jugoslaviji s pametno politiko znali to spoznanje v Nemcih le še krepiti in utrjevati. Ako boste to razumeli, potem nas ni nič strah bodočnosti, pa naj bo sedanost še tako huda.

Hudo je včasih s Slovenci, ki prihajajo semkaj iz Jugoslavije. So namreč dostikrat vmes ljudje, ki mislijo, da morajo povsod raznašati nečedno slavo o slovenski pijanosti. Da bi le vedeli, kako nam s tem škodujejo! Zadnjič sem se vozil iz Brež proti Celovcu. Med potniki so bili tudi trije slovenski delavci iz Jugoslavije, od katerih je bil eden malone do nezavesti pijan. Hrulil je vse od kraja, nadlegoval in psoval čisto mirne ljudi, jih psoval z «deutsche Hunde» (nemški psi) in se obregal zlasti ob ženske na tako nesramen način, da so potniki končno morali prositi sprevoznika, naj to nadlogo na prvi postaji — odloži. Sprevoznik je nekaj časa gledal, poslušal in potem mirno dejal: «Kar pustite ga! Gotovo dela reklamo za slovensko kulturo.» Lahko si mislite, kako je vse, kar nas je bilo Slovencev poleg, ta opazka zbolela. Ali res ne znamo Slovenci na dostojen način hoditi po svetu? Kdor hoči med nas, naj pride kot človek, ne pa kot nora žival, sicer naj rajši ostane doma!

Še marsikaj mi je na srcu. O tem pa mogoče prihodnjč. Dotlej vse skupaj lepo pozdravlja

Rožan.

IZ TORBE SMARSKEGA POPOTNIKA.

Šmarje pri Jelšah, koncem septembra.

Čenjeni urednik! Zopet se mi je napolnila moja popotna bisaga, dovolite zato, da jo izpraznem. Ko sem romal čez št. Vid pri Grobelnem, sem tamkaj izvedel marsikaj novega in zanimivega, ali tamkajšnji naši somišljeniki so me prosili, naj še nekoliko počakam in da še naj ostane tajnost prikrita.

Ko sem šel čez Halerjev breg, sem došel dva stara možaka, ki sta bila svoj čas klerikalca; če sta še zdaj, nisem mogel dognati. Začel sem z njima pogovor, najprej o naših gospodarskih, potem o političnih in nazadnje o cerkvenih zadevah. Eden izmed možakov mi je rekel med drugim: «Namesto, da so zidali to pohujševalno kovačnico (misli je na Katoliški dom), ki nam kvari našo mladino, naj bi rajši popravili farno cerkev, ki je v takem stanju, da je nas Šmarčane lahko sram. Saj že obstoja nevarnost, da se bo omet z oboka zrušil po ljudeh in se bo zgodila velika nesreča. Za to pri nas nimajo denarja. G. Turk iz Stranj bi si mnogo več hvale pridobil pri ljudeh šmarske fare, če bi bil s tako vnemo letal za cerkev okrog in nabiral za popravilo farne cerkve. Naša fara je polna premožnih posestnikov. Povsod že imajo po cerkvah zvonove, samo mi smo tako siromašni, da si nismo nabavili še nobenega zvona. Pri nas je za vse druge neumnosti dosti denarja, le za to, kar je potrebno, ga ni.»

Pa še nekaj sem zvedel od možakov: Ko so prišli romarji ob Veliki maši k nam na božjo pot, so jih, namesto da bi jih pustili moliti v cerkvi, vlekli tisti, ki bi morali opominjati na verske dolžnosti, v politični Katoliški dom, kjer so morali gledati neko igro. «Dog se nas usmili,» je

Enrilo

Splošno priljubljen

kavni nadomestek

okusen i cenen.

Dobliva se v vseh

dobro osortiranih

kolonijalnih trgovinah.

236

dejal eden možakov, «ali nas res hočejo spraviti ob vso vero, ki jo imamo mi stare korenine.»

Med takim pogovorom smo prišli v Šmarje, kjer smo se razšli. V Šmarju ni bilo nič za mojo torbo. V Lembergu sem zvedel, da je umrl tamkajšnji lončar g. Franc Čretnik, zvest naš somišljenik. Naj v miru počiva! V «Domovini» je nedavno pač kak naš neprijatelj napisal žaljive smešne dogodbe, ki jih že po celem svetu zra vsak otrok in katere se seveda nikdar niso zgodile v Lembergu. Moram priznati, da so prebivalci v Lembergu bolj izobraženi kakor v kakem klerikalnem gnezdu.

Pri Sv. Florijanu in na Donački gori se je vršil v nedeljo 19. t. m. shod dr. Pivka. Njegovim izvajanjem so mnogoštevilni poslušalci sledili z zanimanjem. Ustanovili sta se tudi dve novi krajevni organizaciji za občini Sv. Florijan in Donačka gora. Odbora, ki sta bila ta dan izvoljena, sta porok, da bosta organizaciji delovali z uspehom.

Pri Sv. Emi pri Pristavi je bila 14. t. m. birma. Kakor se govori, je g. škof pohvalil najvnetejšega tamkajšnjega klerikalca, cerkvenega ključarja g. Anderliča z besedami: «Ali ste tako ubogi ali pa zanikrni, da imate tako razdrapano cerkev.» Pri tem pa ne zadene nobena skrivda tamkajšnjega g. župnika, ker je on prosil že pol leta poprej ključarja g. Anderliča, naj da cerkev pobeliti.

Okrog Marčeje vasi se je zgodilo v zadnjem času več tatvin. Dva osumljenca so že prišli. Eden je Kajba iz Vinarij, drugi Jurij Otorepec iz Marčeje vasi.

KANADSKO PISMO.

Timmins, 6. septembra.

Ko sem bil še doma, sem zelo rad čital «Domovino», v kateri sem našel marsikaj zanimivega in lepega. Žal, je usoda zahtevala, da sem se moral kakor mnogi drugi Slovenci preseliti z domače zemlje v daljnjo tujino.

Lansko leto sem se nahajal na zapadu v državi Saskatchewan, kjer sem bil skoro deset mesecev. Ker pa tam ni bilo nobenega našega človeka, temveč večinoma Nemci, Poljaki, Rusi ter Angleži, mi je bilo že neprijetno govoriti neprestano tuj jezik. Zaradi tega sem se obrnil na g. Franka Sakserja v New York s prošnjo, naj me obvesti, kje se nahaja večje število Slovencev in kje je seveda tudi boljši zaslužek. Dne 22. februarja t. l. sem dobil odgovor, da je Timmins kraj, ki bi odgovarjal mojim željam. V Timminsu so tudi zlati rudniki.

Že drugi dan na vse zgodaj sem pobral svoja šila in kopita, katerih kot samec nimam preveč, ter jo popihal proti vzhodu. V dveh dneh in dveh nočeh sem prispel v Timmins. Takrat je baš močno snežilo. Ubral sem jo kar v prvi hotel, kjer sem se pogodil za hrano in stanovanje. Naslednjega dne sem si ogledal najprej mesto in njega prebivalstvo. Mesto je popolnoma novo, staro je komaj kakih 15 let. Naseljeni so tu večinoma Francozi, zaradi česar se na vsakem uradu vidijo dvojni napisi, francoski in angleški.

Teden dni pozneje sem dobil delo v delikatesni trgovini. V tej službi sem ostal samo dva

meseca. Ker sem zvedel, da je plača pri rudniku boljša, sem vzel to službo. Plače v rudniku se gibljejo med 4-24 do 8 dolarjev dnevno. Med 3500 ljudmi, ki so zaposleni v tem rudniku, je mnogo Slovencev, ki si včasih priredimo veselico ali ples kar po domače.

Marsikateri tukajšnjih Slovencev bi si naročil «Domovino», če bi poznal njeno izvrstno vsebino. Ko mi boste poslali Vaš list, bom stopil okrog prijateljev in znancev ter ga priporočil. Trdno upam, da bom dobil precej naročnikov. Iskrene pozdrave uredništvu in upravištvu kakor tudi vsem čitateljem in čitateljicam «Domovine».

M. Vajdetič.

PISMO PRAPREŠKEGA TONETA.

Ježica, 26. septembra.

V pričetku tega mesca jano nedelo sm biv pud košato hruško jn sm u sene brav. Zamišlen sm biv tko u brane, de nism pupred zapazu nanznanca, de me ja že nagovoru:

«Dvabr dan! Nazamertem, al niste vi tist Praprešk Tone, k u 'Domovino' piše? Veste, jaz bi vam rad neki povedu, čeb djal u 'Domovino'»

Ko povem tmo možaku, de sm jaz tist, se usede h men dval; udvaži sojo palco — biv je invalid jn ja mov jano nogo leseno. Naredu sja eigareto, pa nje začev prpodvat:

«Veste, jaz sm jan vabog sramak, vaju invalid, devat na morn, zato pa prosm, kajt živ na gre nobedn rad puč zemlo. De ja ta moj živlene bi tarnav, tom morte tud prpoznat! Ni še tega jan tedn, ko sm hvadu po jan vas bliz Kamnka. Pa ja slučaj tko nanesu, de sva skori u usako hišo pršva: pred mano kloštrsk brat al 'kvazu', kokr pravjo u špas, pa jaz za nemu. Tmo 'kozvu' so ženske dajale kar po janga kovača al pa še več, mjan pa po 25 par. Mavkje sm dobiv kaj več. Pa koko ja usaka ženska jamrava!

Tko naprimer ja jana djava: 'Uh, Bog nam pomagi, saj zde bomo komi za borače deval.' Mene ja kar pr sarc zabelev; povožu sm tistih 25 par pred to žensko na stov jn ji reku: 'Nate mamca al tetka, kar ste že; tuki jmate te pare nazaj, zde še ni treba osemintridesetm nč dat, pa boste vhka ta štiridesetmo dal spt janga kovača, namreč kloštrskmo brat. Sej pr tistmo pa spet na boste nč zdihval, kt dvans niste.'

Tko sm šou naprej. Hmav sva bva spt skup z tistmo bratcam.

Na lepm dvoriš pred velko hišo ja bva utca jn notr ja sdu tist fratr, pa prov dvabr se ja mov. Jedu ja subo svinsko kubaso, prgrizvov zravn bev kruh jn use to popvakvov z domačm moštam. Pr fratr ja sdu tud gspodar. Fratr ja na uso moč hvalu klerikavno stranko jn dohtarja Korošca, koko se že več let bori za Slovenjo jn nč na nardi. Sevedi gspodar ja zravn prkimavo jn prov miv zdihvov: 'Koko dvabr b bvov u naš dežel, kb mel avtonomijo jn b klerikave 'kučiral'. Tob bvov za use Idi dvabr!'

Prov vesev sm biv, ko sm use to slišu; mislu sm si: 'Zde sm pa zadev na janga dvabrga gspodarja, k ma sarce tud za vaboge'.

Stopu sm tori korajžn v to utco jn poprosu božega daru. Gspodar mja pa reku: 'Stopte u kuhino h moj žen, bo vam že ona ke dava'.

Res, ta gspodina mja dava jan kos čaruga kruha, pa koko ja zavravn zdihvava!

Tko se mja tori godiv tist dan, k ga na bom nkol pozabu.

H tm pa prdente še tola: De se mjan invalidu zdi jana velika uganka use to jn jmam zavravn še jan uprašane: Kdo ja putrebn večje pomoči, al lpo rejen kloštrsk fratr in pater, al polomnen invalid? Kdo ja s sojmo živlenam branu našo deželo pred Taljani, al mi vojak ali ti lde? Tud vem, za kvab klerikave bl skrbel, kb kučiral sojo avtonomijo. Kloštr b se gviša na prtožval! O ja, še mja dvabr znan, koko so pokonc hodil klerikave za čase cesarja Franca Jožefa, ko so upil: «Srbe use na varbel!»

A ni use to res? Na to na more nobedn nč ugovarjat.

ZANIMIVOSTI

× **Avtomobili izpodrivajo kamele.** Svoječasno je veljala kamela za «ladjo puščave». Kamela je najpotrpežljivejša tovarna žival, ki je edina prišla v poštev za prevažanje blaga preko puščav. Toda duh novega časa pripravlja tudi važnosti kamel neslaven konec. Ze sedaj imajo v Egiptu okrog 15.000 avtomobilov, ki opravljajo promet v notranjosti dežele. S tem je izgubilo okrog 20.000 kamel svoj posel. Pravijo, da se kamele zaradi tega prav nič ne razburjajo.

× **Število gledališč v Evropi.** Neki francoski umetnostni časopis je navedel število gledališč v evropskih državah. Na prvem mestu se nahaja Francija s 544 gledališči, potem slede Anglija s 372, Nemčija s 364, Španija z 288 gledališči. Njim slede Avstrija s 75, Rusija z 62, Belgija s 60, Nizozemska s 56, Švica s 43, Švedska s 37, Norveška z 28, Jugoslavija z 18 gledališči itd. V tej statistiki niso zapopadena potujoča gledališča in prav tako ne kinematografi.

× **Strašna statistika.** Kakor piše zgodovina glavnega mesta Nemčije, Berlina, je bilo od leta 1399. do 1448. v Berlinu: privezanih na kolo 11 oseb zaradi cerkvenega ropa, umora in požiga; obglavljenih 34 oseb zaradi ropa na ulici, požiga, poskušene umora in sličnih zločinov; na grmadi sežganih 14 zaradi čarovništva, zastrupljanja, ponarejanja denarja, sleparstva in podobnih zločinov; obešenih 41 oseb, in sicer zaradi ropa 35, zaradi tatvine konj 5 in zaradi prikrievanja ukradenega blaga 1; živih je bilo pokopanih 9 oseb zaradi tatvine. Poleg tega so pretepli ali obžgali po vsem telesu zaradi tatvine 27 oseb. Pripominjamo, da so na grmadi sežigali ljudi zaradi čarovništva z odobravanjem cerkvenih oblastev.

× **Utonil na ravni zemlji.** Čudna nesreča se je zgodila nedavno v Neumühlu v Avstriji. Posestniku Schwarzu, ki je kosil travo, je postalo nenadoma slabo. Možak je padel na tla tako nesrečno, da je prišel z glavo v majhno mlako. Ko je prispela na travnik njegova žena, je bil mož že mrtev.

ŽENSKI VESTNIK

HRANILNA VREDNOST KUHANIH ŽIVIL.

Hranilna vrednost človeške in živalske hrane se je od nekdanj presojala po sestavinah, ki tvorijo hrano. Da pa je dejanska hranilna vrednost živil v veliki izmeri odvisna ne le od kemične sestave, temveč tudi od stopinje vročine in trajanja vročine pri pripravljanju jedi, je dokazal neki berlinski profesor s številnimi poskusi na razvijajočih se podganah.

Iz njegovih poskusov je razvidno, da človeško telo potrebuje tem manj jedi, čim manj je hrana izgubila s kuhanjem svoj naravni značaj. Najboljša, odnosno najizdatnejša je hrana v popolnoma sirovem stanju. Ze tri minute trajajoče kuhanje n. pr. kokošjega jajca zmanjša redilno vrednost napram sirovemu jajcu. Podgane, ki so

bile hranjene s kuhanimi jajci, so ostale za polovico lažje kakor živali, ki so se hranile z isto količino sirovih jajc.

Tri mlade podgane z enako začetno težo, ki jih je berlinski profesor pri svojih poskusih hranil, eno s sirovo hrano, drugo z mešano (pol kuhano, pol sirovo) in tretjo samo s kuhano hrano, so pokazale v 50 dneh povečanje teže: prva za 102, druga za 75 in tretja za 50 gramov. Torej ne pomenja samo okrepitev bitja, ako se hrana uživa v čim manj kuhanem stanju, temveč tudi znaten prihranek narodnega premoženja, ker postaneš pri sirovi hrani sit že s kakšno tretjino tega, kar potrebuješ, ako je hrana zelo kuhana. Razen tega seveda tudi telesna teža narašča v večji meri, kakor z uživanjem preveč kuhane hrane.

Vzrok manjše vrednosti močno kuhanih živil pa ni mogoče v pomanjkanju vitaminov, teh za pravilno razvijanje telesa nujno potrebnih sestavin, ki se ugonobijo s kuhanjem, kajti poskusi so pokazali, da zavživanje sirovih, na vitaminih bogatih jedil poleg kuhane hrane ni povečalo hranilne vrednosti kuhanih živil.

DESET PRAVIL ZA ZAKONSKE ŽENE.

Neki angleški list je razpisal nagrado za ono svojo čitateljico, ki bo najbolje pogodila deset pravil srečnega zakona. Nagrado je dobila neka gospa, ki je pogodila naslednjih deset zapovedi:

1. Po poroki se ne smeš slabše oblačiti kakor pred poroko, ako hočeš stalno ugajati, možu.

2. Pomisli, da je sreča odvisna od dobrega zdravja, zdravje od dobre prebave, a prebava od dobre kuhinje. Skrbi torej za dobro kuhinjo, ki ne stane dosti več kakor slaba, in boš kmalu videla, kako hvaležen ti bo mož.

3. Bodi vesela, če ima mož nekaj dni mir pred svojimi navadnimi opravki. Ne izrabljaj ga tedaj za domača dela, temveč mu prigovarjaj, da potrebuje počitka in odmora, in pošlji ga za nekaj dni proč. Duševno in telesno poživljen bo prišel nazaj in ti bo od srca hvaležen.

4. Nikdar ne delaj zasmehljivih opazk o njegovih sorodnikih in prijateljih. Pomisli vselej, kaj si mu ti, in ne boš nikdar zgubila ugleda v njegovih očeh. Kdo drugi lahko kaj reče, ti pa ne smeš.

5. Ne onesvesti se, če nosi zavratnico, ki ti ni všeč, ali pa če kadi smodko, katere duh ti ne ugaja. Pomisli, da ima najmanj toliko pravice do lastnega okusa kakor ti.

6. Slediti mu moraš v njegovi navdušenosti, čeprav govori o prednostih drugih žensk. Zelo redke so one ženske, ki priznajo prednosti druge ženske, a ti moraš biti pač taka redka izjema. Čim plemenitejšje tvoj mož misli, tem večji je tvoj ugled pri njem. Ne bodi oblastna! Pomisli, da si ženska!

7. Če ti prinese domov kakšno darilce, ki ga morda nisi vesela, vseeno se mu lepo zahvali!

8. Če se mu pripeti kaj neprijelnega, napravi vse, da dobi stvar šaljivo lice. Marsikakšna žalost igra je bila že preprečena z enim samim dobrim dovtipom in pogostokrat so malenkostne stvari uničile zakon.

9. Ne vleci starih stvari na dan! Preteklost je preteklost; kar je bilo, je bilo. Preprij je večinoma prvi korak do ločitve.

10. Misli vedno na naslednje: «Ljubi ga, spoštuj ga in strezi mu, najsi je bolan ali zdrav; pozabi vse in se oklepaj samo njega.» Če bi se mu slabo godilo, tedaj se ga moraš še prav posebno okleniti in se ne smeš odstraniti od njega.

Ječmenova juha z gobami. Zakuhaj v treh litrih vrele vode 1 četrtinko litra ječmenčka. Ko je vrelo pol ure, odlij vodo ter zalij z vrelo zelenjavno juho ali slano vodo. Prideni še drobno sesekanega zelenega peteršilja, timeza in česna ter pusti vreti 2 uri. Med tem deni v kozico 2 žlici presnega masla ali masti, potem sesekane

čebule, peščico poparjenih, ožetih, drobno sesekanih gob in žlico moke. Ko zarumeni, zalij z ječmenčkovim juho ter vse skupaj zalij k ječmenčku; ko nekaj časa vre, je gotovo.

Ječmenčkova juha z zelenjavami. V 3 litre vrele slane vode zakuhaj 1 četrtinko litra zbravnega in opranega ječmenčka. Medtem pa deni v kozico 2 žlici masti, zarumeni v njej žlico drobno zrezane čebule; zreži na drobne kocke 2 krompirja, 1 koren, koreninico peteršilja in 1 ohrovto štorček. Vse to deni k čebuli. Ko je že vse to precej dobro prepraženo, potrosi z dvema žlicama moke. Ko se tudi ta malo prepraži, zalij z ječmenčkovim juho, razmešaj in stresi nazaj k ječmenčku. Prideni tudi lorberjev list in malo drobno sesekanega česna in po možnosti tudi timeza. Kadar je ječmenček dosti mehak, je juha gotova.

Masleni krapi. Razvaljaj masleno testo za nožev rob debelo ter ga razreži na štirioglate, ped velike, enakostranske plošče. Na vsako deni v sredino pol žlice marmelade ali kak drug nadev. Okrog marmelade namaži z jajcem, potem pa zapogni testo skupaj od vseh štirih oglov tako, da se ne bo razlezlo (spni n. pr. z nagelnovim žebličkom). Tako naredi z vsemi krapi in jih zloži na pločevino, pogrnjeno s čistim belim papirjem, ter peči v precej vroči pečici. Prepečeni so, ko so lepo rumeni. Pripominja se, da se pravilno masleno testo napravi iz polovice moke in polovice sirovega masla (po teži).

Kolerabe pražene. Olupi in razreži kolerabe na kocke ali na kak drug način. V kozico deni malo masti in žlico sladkorja. Ko je sladkor rumen, prideni kolerabe in nekaj žlic juhe ali vode, dobro pokrij ter praži počasi, da postanejo kolerabe mehke. Jed je primerna zlasti kot prikuha k govejemu mesu.

Shranjevanje začimb. Ker se duh in okus ene začimbe zelo lahko prenese na drugo, se morajo začimbe zelo previdno vsaka posebej shraniti, in sicer najbolje v porcelanastih posodicah, ki se dobro zapro. Ako se posodice puste odprte, izgine dober vonj. Tudi vlažnost škoduje začimbam. Najprimernejše mesto za shranjevanje je posebna omarica ali pa deska na steni v čisti in popolnoma suhi jedilni shrambi.

Listnica uredništva

Vrhnika. Naprosili bomo strokovnjaka, da nam napiše splošno umljiv recept za jogurt.

Verače. Zaradi odsotnosti sem Vaše pismo prejel šele sedaj. Potrpajte, da najdem zahtevano, ker so mi ga nekam založili. Napišite po možnosti na pamet, ker ne vem, kedaj se mi bo posrečilo najti založeno. Več pismeno. Oprostite!

Kamenščak. Zaradi novega tiskovnega zakona ne moremo priobčiti.

Sevnica. Deloma proti tiskovnemu zakonu.

Sv. Martin pri Vurbergu. Ena notica je že zastarela, ker smo prepozno prejeli.

ZA SMEH IN KRATEK ČAS

V šoli.

Malemu Jurčku so povedali, da mu je zbolela mati, da leži v postelji in da so morali poklicati zdravnika.

«Že vem, kaj je,» je odvrnil Jurček. «Ali bo moral oče kupiti novo obleko ali pa bom jaz dobil malega brata...»

Obleka ne pride v poštev.

«Koliko tehtate,» so vprašali mlado Urško iz Ljubljane.

«50 kilogramov.»

«V obleki ali brez obleke?»

«Obleka sploh ne pride v poštev,» se je odrezala moderna Urška.

Sprememba.

Ona: «Res, ljubezen je solnce življenja.»

On: «Da, toda čim sledi poroka, prihajajo računi za razsvetljava s plinom...»

Kakor je delala že Vaša stara mati. bilo je pravilno.

Kuhala le svojo kavo samo s

Pravim Franckovim kavnim pridatkom.

Ta je danes še vedno tako fin kakor izvrsten pridatek
k zrnati in žitni kavi ter bo to tudi zmeraj ostal.

Izkoriščanje vodnih sil.

Letoviščar (ob gostilni «Pri velikem vodopadu»): «Gospod gostilničar, ali bi mogli videti Vaš slaven vodopad?»

Gostilničar: «Obžalujem, gospoda, vodopad ostane danes zaprt, ker bo moja žena jutri prala.»

Prašek proti mrčesu.

Ožbovt je zahteval v trgovini prašek proti bolham in ga je prodajalec vprašal: «Zelite za vojšček za 10 ali 20?»

Ožbovt: «Kaj se to pravi, 10 ali 20? Za 1000.»

Preložena poroka.

Gašper: «Kaj pa delaš ti v morskem kopaljšču, Boltežar? Saj se boš jutri poročil.»

Boltežar: «Zal, poroka se je morala preložiti.»

Gašper: «Kaj pa se je zgodilo? Ali je mogoče tvoja nevesta zbolela?»

Boltežar: «Ne, ne, ona je medtem samo druga poročila.»

Igralec.

Bodoči tast: «Vi priznate, da pogostokrat igrate v Monte Carlu?»

Snubec: «Da, toda jaz zaslužim s tem mnogo denarja.»

Bodoči tast: «To je težko verjetno. Tamošnja igralnica je uničila že mnogo ljudi.»

Snubec: «No, seveda, toda jaz igram samo na gosli...»

Ljubernivo.

Zena (svojemu možu, ki nekaj popravlja na strehi): «Janez če boš padel na tla, mi prinesi v prvo nadstropje torbico, ki mi je padla z okna.»

Nevarnost za avtomobile.

Učitelj v avtomobilski šoli: «Katera je največja nevarnost za avtomobilске voznike?»

Učenec: «Policije.»

Prijazen obisk v uradništvu.

Bankir: «Ali je res, da ste me v Vašem listu imenovali ođeruha?»

Urednik: «Izključeno, ker mi prinašamo samo novosti.»

V menažeriji.

Jožek: «Glej, mama, ta opica je popolnoma podobna našemu stricu Polikarpu.»

Mati: «Jožek, kaj takega se vendar ne sme reči.»

Jožek: «Ah kaj, saj opica tega ne razume.»

Poročeni moški.

Evlalija: «Poročeni moški bi morali imeti kako vidno znamenje, da bi jih bilo lahko spoznati.»

Evzebij: «Saj ga že imajo, gospodična.»

Evlalija: «Kakšno pa je?»

Evzebij: «Zlikanih hlač nimajo in gumbi jim manjkajo.»

Čudno.

Jakec: «Oče, zakaj se imenujejo dečki strica Polikarpa vsi Avgusti?»

Oče: «Kako to?»

Jakec: «Saj je pisal stric v zadnjem pismu: Mi smo dobili včeraj 5. avgusta zelo močnega dečka.»

Iz otroških ust.

Učiteljica: «Janezek, ti si strašno umazan! Kaj bi ti rekli, če bi prišla jaz tako umazana v šolo?»

Janezek: «O, iz vljudnosti bi kaj takega niti ne omenil...»

TRI

snaži vse v
Vaši hiši

perilo, zastore, preproge, čaše, krožnike,

kuhinjsko posodo in pohištvo

TRI

je čudovit za namakanje perila,

beli, pa ne razjeda!

Prepričajte se!

TRI

stane malo,
nudi mnogo!

Tvornice
ZLATOROG
Maribor

Hipotekarna banka jugoslovanskih hranilnic

V LJUBLJANI

izvršuje vse v bančno stroko spadajoče posle.

Sprejema vloge na hranilne knjižice in tekoči račun
proti najugodnejši obrestni meri. Nakup in prodaja
valut in deviz. Daje vsakovrstne kredite in predujme.

Napačno razumela.

«Ali ne greste z menoj v družinsko kopel, gospodična Evlahija?»

«Prav rada, gospod Evzebij! Toda zakaj se izražate tako komplicirano, če me želite poročiti.»

Družinski junak.

Mavricij: «Ali so bili v Vaši družini kakšni možje, ki so se izkazali s posebnim junaštvom?»

Matevž: «Da, moj stari oče. On je bil trikrat poročen.»

Ni razumela.

Milostljiva: «Rečem Vam, Marička, če bo šlo tako naprej, si bom dobila drugo služkinjo.»

Marička: «O, prosim, milostljiva, saj je pri vas dela za dve...»

Rahlo namigavanje.

Gospodična: «Kako je to neprijetno, gospod profesor, če ima človek tako vsakdanje ime kakor na primer jaz, ki se pišem Zguba.»

Profesor: «Takah navadnih imen ima mnogo ljudi, draga gospodična. Tudi moje ime Zajec ni 'avidljivo.»

Gospodična: «Ah, Zajec bi se rada pisala...»

Nesporazumljenje.

Urša: «Kaj si že čula, Neža, da so vrgli včeraj macedonski vojaki iz okna vojašnice nekega Slovenca?»

Neža: «Ali se je nesrečnik ubil? Zakaj so ga pa vrgli?»

Urša: «Zato, ker ga niso znali čitati...»

MALI OGLASI

Kupi se

v Zireh ali v Gorenji vasi manjše posestvo ali pa tudi samo hiša. — Naslov v upravi «Domovine». 237

Vajenca za kovaško obrt

229

sprejme takoj kovaški in podkovski mojster Jože Fabjan v Dolenji vasi, p. Mirna peč na Dolenjskemi.

CREVA

vsakovrstna po najugodnejši ceni kakor vsako leto vedno v zalogi. Kupujem tudi

surovi in stopljeni loj

234

in ga plačujem po najvišji dnevni ceni.

Jos. Bergman v Ljubljani, Poljanska cesta št. 85.

Pohvale in priznanja

dobiva redno trgovina „DOKO“ v Prešernovi ulici števil. 9, dvorišče za izborna in poceni obutev.

Naročite cenik! Pošilja se po pošti na povzetje.

Vsak dobi sedaj lahko najboljšo obutev!

J. STJEPUŠIN
SISAK

— priporoča

boljše tamburice, strune, partiture, šole in ostale potrebščine za vsa glasbila

Odlikovan na pariški izložbi

Ceniki franco

Starejši samce brez otrok.

ki ima 40.000 dinarjev imovine, želi poročiti starejšo pošteno žensko, ki ima bodisi posestvo, trgovino ali gostilno na Štajerskem. — Naslov pove uprava «Domovine». 235

Čebelarji!

Pozor na ugoden nakup!

Po zelo ugodni ceni prodam

ali dam tudi na mesečno odplačevanje deset popolnoma novih Kunževih panjev-dvojakov, nezasedenih. Panje se lahko ogleda ali piše na naslov Miklavc, Franc, železniški uradnik Moškanjci. 233

To krasno belo perilo
ki blešči kakor snežnobeli labodi na zeleni gori,

Je bilo oprano s priznanim milom „Gazela“

To milo je pravcati čudež kemične znanosti, ki vsied izbornih snovi, iz katerih je sestavljeno, perilu prav nič ne škoduje.

Na tisoče in tisoče pametnih gospodinj
ga dobro pozna in ve, kako lahko in temeljito se z njim pere vsako perilo.

Milo „Gazela“ pa vsebuje tudi prave pristne zlatnike,
zato je še tembolj priporočljivo, da ga kupujete ter pridno perete z njim.

GAZELA MILO

60 LJUBLJANA

P. n. občinstvu vljudno naznanjam, da sem prevzel z dnem

1. oktobra 1926.
kolodvorsko restavracijo

V LJUBLJANI
(glavni kolodvor),

ter se slavnemu občinstvu najvdaneje priporočam.

Z najodličnejšim spoštovanjem

H. Tomec.

230